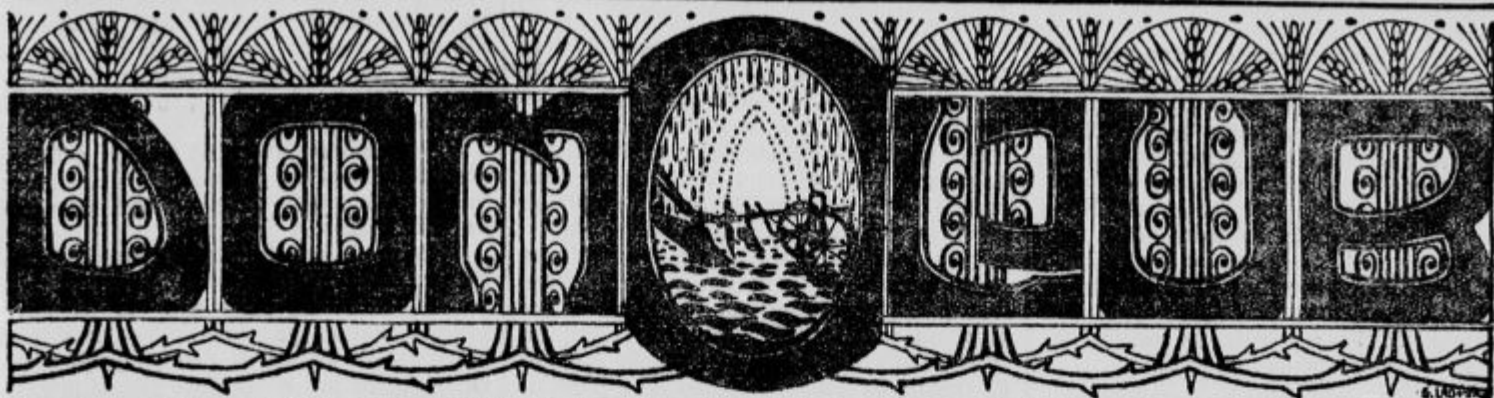

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Demokracično mišljenje.

Mak Donald in njegov padee.

Ni še leto dni, kar je na Angleškem prevzel ministrsko predsedstvo vodja angleške delavske stranke Mak Donald, pa je že bil pretekli teden razpuščen angleški parlament. V kratkem se izvrše volitve za nov državni zbor. Kdo ga je vrgel? Mak Donald je hotel doseči s svojo politiko sporazum med narodi. Delal je na to, da se države počasi razorože in zmanjšajo svoje vojske. Hotel je napraviti spravo tudi z Rusi. Vse to pa ne gre v račun angleškim denarnim mogotcem. In zaradi tega so se združile proti njemu angleške stranke, ki zastopajo velike bogataše in so vrgle miroljubnega angleškega voditelja.

Ta dogodek nam dokazuje, da je v svetu silen boj med mišljenjem tistih ljudi, ki plešejo okoli zatega teleta in mišljenjem onih, ki hočejo, da bi v javnem življenju odločevala ljudska volja. Dobro še vemo, koliko se je ob koncu svetovne vojske govorilo o vladi ljudstva, govorilo ne samo pri nas, ampak po vseh državah! Ko so metali kraje in cesarje z njih prestolov in ustanavljali nove države, se je neprestano ponavljalo, da pride sedaj do izraza ljudstvo, da nastopi vlada ljudstva, ali s tujo besedo demokratizem. Pravega demokratizma pa kljub prevratu in kljub raznim novim republikam, ki so se ustanavljale, v svetu vendar le noče biti.

Najbolj daleč so še prišli Angleži. Tam se res do gotove meje spoštuje mnenje ljudstva vsaj s tem, da nihče drugi kakor parlament ne odločuje o usodi države. Vendar, kakor vidimo iz padea Mak Donaldovega, tudi tam nad ljudsko voljo še zmaguje mišljenje liberalizma, ki mu je dobiček posameznika vse, ljudstvo pa nič. Tudi na Angleškem torej še ni popolnega demokratizma. Upravičeno je sicer upanje, da bo prišla angleška delavska stranka v novi državni zbor še močnejša in da bo tako demokracična misel tudi na Angleškem prišla do vedno večjega razvoja, vendar nam je to jasen dokaz, kako težak je ta boj za zmago ljudske volje.

Kako pa pri nas?

Rekli smo, da je na Angleškem ta boj težak, četudi tam parlament sam odločuje o usodi države, ne da bi se v to delo vtičal tudi kdo drugi. Napredna Anglija se še ni dvignila do popolnega demokracičnega mišljenja, kaj tedaj šelo pri nas! V naši državi sta si zlasti dve stranki postavili nalogo, da ščitita velike podjetnike in varujeta denarne mogočnjake na škodo ljudstva. Na Srbskem vrše to delo radikali, pri nas pa znani Žerjavovi demokrati. Prevzeli so po nemarnem ime demokratov, da bi ljudstvo lažje preslepili in da bi na zunanizgledali, kakor da so zastopniki demokracičnega mišljenja. Toda volk menja svojo barvo, nikdar pa svoje narave. Tudi v novih ovčjih oblekah so ostali stari liberalci. Kako malo je v njih ljudskega mišljenja, je dovolj pokazala njihova organizacija Orjuna. S silo so hoteli ljudstvu vtisniti svojo voljo. Vse pa je imelo namen ščititi tiste, ki imajo: bankirje, ki zbirajo množino denarja, veleposestve, ki ne prepušči koščka zemlje potrebnemu, korupcioniste, ki na škodo ljudstva in države polnijo svoje žepe. Bili so vmes res nekateri, ki se niso zavedali, kaj delajo, nekateri so tudi delali z navdušenjem za neko megleno jugoslovanstvo, vsem pa so se smejali radi njih neumnosti tisti, ki so upali novega dobička. V takih razmerah je razumljivo, da ni mogla priti do veljave ljudska volja in da je ostalo vse pričakanje ob prevratu osramočeno.

Padee prejšnje vlade je prinesel naši državi tudi v tem oziru olajšanje. Vse se je oddahnilo od te demokratske more. Vsakdo čuti, da smo se vsaj za mogočen korak približali času, ko bo res odločevala ljudska volja. V tem poudarku pravega demokratizma skrbi za ljudski blagor, za sporazum med narodi, za omejitev oboroževanja, je velik pomen sedanje vlade.

Nismo pa še temu času tako blizu. Prav zadnji dnevi so podali nov dokaz, kako še manjka v naši državi demokracičnega mišljenja. Govorimo, da imamo od ljudskega parlamenta izbrano vlado in vendar v tej vladi sedi tudi general, ki ga ljudstvo ni volilo in ga tudi ne mara. In ta človek ni samo sedel tam in pritiskal za vedno nove vojaške dajatve, ampak je vrhu

vsega tega še delal spletke proti sedanjí vladi.

Dva predpogoja za pravo demokracijo.

Prevrat in šest let po prevratu nam ni prineslo prave demokracije. Pravimo, da je tudi sedaj še strma pot do tega cilja. Kdaj bo prišlo do pravega demokracičnega mišljenja pri nas? Takrat, kadar bo to mišljenje zrastle iz ljudstva samega. Treba pa je za to zlasti dveh stvari: Prva je: smisel za pomen skupnega življenja. Ljudje živimo v družbi: v družini, občini, pokrajini, državi, stanovih. Nemogoča pa je vsaka družba, če nimajo njeni člani zavesti, da morajo za njo tudi delati, žrtvovati, trpeti. Kdor hoče biti dober ud družine, mora sam sebi nekaj odreči na korist drugim. Sin, ki živi brez ozira na očeta in mater, ki se ne meni za brate in sestre, je slab. Kar velja za družino, velja za vsako človeško družbo. Kdor je v družbi, se mora dalje živo zavedati, da ni odgovoren samo sam zase, ampak tudi za druge. Vsako dejanje človekovo vpliva tudi na druge ljudi. Komur niso nič mar težave in bolečine drugih, je kakor Kajn, ki se je izgovarjal pred Bogom: »Kaj meni mar — pa se ni izgovoril. Če pri človeškem telesu trpi tudi najmanjši ud, vpliva to slabo na celo telo. Če je med ljudmi slab človek, je to v škodo vsem drugim. To je osnovna

Da sém kot rožica, lilija,
da vedno se smojem vesela,
to je zasluga najboljšega,
slovečega mila —

„Gazela“

misel, s katero mora biti ljudstvo prekvasheno, če hočemo govoriti o pravem demokratizmu, o vladi ljudstva.

Drugi predpogoj pa je vedno večja izobrazba. Najboljše neizobražene ljudi lahko kak kričar zapelje k dejanjem, ki imajo pogubne posledice. Nekaj kričavih ljudi Pueljeve vrste je odvrnilo slovensko ljudstvo pri volitvah v konstituantno od naše stranke in še danes trpi ves narod! Kdor torej hoče ljudstvu dobro, mora delati tudi za njegovo politično izobrazbo. Samo ljudstvo, ki bo vedno sledilo političnim dogodkom, se bo moglo varovati pred napačnimi voditelji. Politično izšolan in pošten narod si izbere tudi dobre voditelje.

Organizacije — šola demokratskega mišljenja.

Liberalizem je ljudi razbil z geslom »Vsak sam zase«, zamoril je v njih v veliki meri čut za skupnost. Kdor hoče tedaj ta čut za skupnost iznova vzbuditi, mora ljudstvo spet navaditi na življenje, kjer pomagajo drug drugemu. Taka šola so razne organizacije. Ne bomo tu naštevati raznih društev in zadrug, povdarili bi pa radi potrebo naših kmetijskih in naših političnih organizacij. V teh organizacijah se naši ljudje navadijo delati skupaj, skrbeti za skupne stvari in nauče se za dobro stvar tudi pravega bojevanja. Kdor hoče, da res pride ljudska volja do polne veljave, mora biti dober delavec in učenec v naših organizacijah.

Naskok korupcijonistov na vlado.

Čim bolj se je bližal čas zasedanja narodne skupščine, tembolj so postajali radikali in liberalci nestrpni. Zakaj zakona za pobijanje korupcije se boje kot vrh križa in kar je najhujše — tri obtožnice proti koruptnim ministrom so že sestavljene in bodo prišle na vrsto, kakor hitro bo zakon o korupciji sprejet in potrjen.

Zato so napeli vse svoje moči, da vržejo vlado. Poslali so v boj svoje generale. Leti so danzadnem podajali kralju napačna poročila o položaju v državi ter mu slikali Radićevo stranko kot veliko zarotniško bando proti kralju in monarhiji.

In res se jim je posrečilo na dvoru toliko vplivati, da je kralj izrazil željo, naj Hrvati ne vstopijo v vlado, pač pa da naj se vlada razgovarja z radikali. Slejkoprej pa je kralj izrazil vladi svoje zaupanje, ki ga tudi lažnivi generali niso mogli omajati.

Zato so šli radikali še dalje. Nahujskali so vojnega ministra generala Hadžića, da je odstopil kot minister, češ da vojni minister ne more sodelovati z vlado, katero podpirajo protikraljevi Hrvati. Kralj je ta odstop vzel na znanje.

Vlada pa se je postavila na edino pravo stališče: mi smo zastopniki ljudstva, katero nam v ogromni večini zaupa, kakor kažejo številke v narodni skupščini. Zato toliko časa ni nobenega vzroka odstopati, dokler nam zaupa tisto ljudstvo, ki nam je vlado poverilo. Generali in vojaštvo pa pri politiki nimajo nič govoriti in naj se drže svojih dolžnosti. Zato smo najodločneje

proti temu, da bi generali odločevali v Jugoslaviji, kdo naj vlada in kako naj se vlada.

Tako približno je vlada povedala svoje mnenje in dodala še to, da ne gre, da obveščajo kralja o položaju v državi generali, dočim ima v prvi vrsti to dolžnost vlada, ki je za to postavljena in za položaj odgovorna. To skrivno vlado za hrbtom prave, od ljudstva in od kralja postavljene vlade je treba na vsak način odstraniti.

In tako je vlada ostala. Radikali pa so se z generali temeljito osmešili. Poleg tega pa so vendar enkrat načeli ta boj, ki se mora tudi v naši državi pripeljati do zmage: generali naj organizirajo armado in skrbijo za dobro obrambo — v politiko pa naj ne segajo.

Kaj pa sedaj? Pašić še ni izgubil upanja, da reši svoje ministre, ki so kradli milijone iz državne blagajne, pustili drugim krasti in oškodovali državno blagajno za milijarde. Zato je izjavil, da je tudi za sporazum s Hrvati. Toda njegovim izjavam nihče ne verjame, niti če so zapisane, še manj če so samo govorjene. Prevečkrat je že požrl svojo besedo.

Zato je Radić pravilno povdaril: sporazum se ne bo pisal, temveč ustvarjal. Vlada pa odločno zahteva, da se morajo radikali jasno in nedvoumno postaviti na stališče vlade in popolnoma priznati izjavo, ki jo je podala vlada ob svojem nastopu. To pa se pravi toliko kot da morajo radikali svojo politiko popolnoma premeniti in to blagoslovljati, kar so še včeraj preklinjali.

Ena največjih zaslug sedanje vlade je, da je korupcija tako zelo potisnjena ob steno, da se mora z vsemi štirimi braniti, dočim je pred par meseci še kraljevala in streljala, kradla in goljufala, pravičnost in poštenost pa se je morala skrivati po kotih in skrivnih zavetjih.

Naši ministri proti davčnemu navijanju.

Naši liberalci, ki imajo v rokah vse davčno predpisovanje, so v svojem sovraštvu do vsega, kar je slovenskega, leto za letom hudo privijali davčni vijak, posebno, ker so jim korupcionisti iz Belgrada neprestano dajali korajžo. Letos pa so se tega navijanja še prav s posebno vnamo lotili. Vrhu tega je prejšnja vlada s finančnim zakonom povišala dohodnino za 30 odstotkov in liberalci so imeli dobro premišljen načrt: Letos bomo pa lahko pritisknili, da bo škripalo. Krivi bodo itak klerikalci.

In davčni vijak se je začel sukati. Sveda najbolj pri naših ljudeh. Zraven pa so vpili liberalci, kakor so se domenili: »Glejte klerikalce, kako hočejo zadnjo srago iztisniti iz našega kmeta in delavca. Povišali so davke in jih kruto iztirjavajo.

Stvar pa je prišla na dan. Naši poslanci so krepko potrkali pri finančnem delegatu in mu dali razumeti, da bodo obračunali z vsemi liberalnimi valpeti. In nato je g. finančni delegat dal izjavo, da sedanja vlada niti ustno niti pismeno ni dala nobenega naloga glede ostrejšega postopanja pri predpisovanju davkov, pač pa je kljub njegovemu svarilu prejšnja vlada nabila

na dohodnino še 30 odstotkov, kar se seveda pri predpisih kruto pozna. Na zahtevo naših poslancev je delegat takoj odredil, da se morajo pri prizivih čim obzirneje postopati, nadaljne zahteve naših poslancev glede davka pa bi predložil finančnemu ministru.

9. oktobra pa sta se sestala s finančnim ministrom dr. Korošec in dr. Kulovec in sta imela z njim razgovor radi neznosnih davčnih razmer v Sloveniji.

Ugotovili so, da sedanji finančni minister ni izdal niti ene take nadredbe, ki bi mogla služiti davčnim uradom za povod njihovi izredni gorečnosti. Vsi davčni zakoni so bili sklenjeni pod prejšnjo vlado. Dr. Korošec in dr. Kulovec sta se pritožila v zadevi osebne dohodnine in davkov na promet in proti nekaterim davčnim uradnikom, ki postopajo strankarsko in pristransko. Dr. Spaho je izjavil, da bo v finančnem zakonu zvišal najmanjšo obdavčljivo svoto in spremenil davčne lestvice. Dalje je izjavil, da bo ustavil davčne eksekucije in izvršil pregled naložene osebne dohodnine. Tudi glede davkov na promet bo ukrenil, da se popravi. Dalje so se zedinili tudi glede davčnih olajšav zadrugam. V podrobnostih se bo dogovoril z delegatom v Ljubljani, ki pride čez par dni v Belgrad.

Slovenske ceste.

Ena izmed najbolj žalostnih žrtev nasitnega centralizma so postale tudi slovenske ceste. Svoj čas so bile prvo vrstne, deželni cestarji so bili primerno plačani, bilo jih je dovolj in to se je na cestah prav dobro poznalo. Dežela sama, ki je pobirala cestne doklade, je plačevala dve tretjini stroškov, občine pa eno tretjino.

Centralizem pa je pač na eni strani pridno pobiral in še pobira cestne doklade, ki so se preje porabile samo za slovenske ceste, sedaj pa ostanejo po večini v Belgradu, naše ceste pa strašno propadajo. Vrhu tega je država odpustila celo vrsto cestarjev, ostalim pa je določila beraško plačo in zato ni čuda, da se naše ceste spreminjajo v razdrapane vodne struge. Prokletstvo centralizma.

6. t. m. se je zbralo v Ljubljani 34 načelnikov cestnih odborov s Kranjske in Štajerske. Soglasno so ugotovili, da je iskati vzroka v propadanju cest samo v dejstvu, da država ne izvršuje več tistih obveznosti, ki jih je preje izvrševala dežela, dasi pobere dve tretjini prispevkov, ki jih plačajo slovenski davkoplačevalci samo za svoje ceste.

Sestanka so se udeležili tudi poslanci Gostinčar, Kremžar in Stanovnik. Po dolgem zborovanju so napravili sklepe, da naj 1. država izplača za slovenske ceste, kar je dolžna ostala, 2. da naj vstavi v proračun za 1925 za slovenske ceste tisto vsoto, ki jo je dolžna prispevati, 3. da naj se ljubljanski gradbeni direkciji da nalog, da prekliče razne škodljive odredbe in 4. da naj se nastavi več cestnih mojstrov in da se odpuščenim cestarjem zopet sprejme v službo.

PO SVETU

Angleška delavska vlada padla. V četrtek 9. t. m. ob 2. uri zjutraj je dobila angleška delavska vlada nezaupnico z 198 glasovi proti 164. Povod nezaupnici je bil predlog liberalne in konservativne stranke, da se sestavi komisija, ki bo preiskavala, če se je res delavska vlada vmešavala v pravosodstvo in ustavila preiskavo proti komunistu Campbella, ki je hujskal vojaštvo. Tej komisiji se je seveda vlada uprla, radi česar je prišlo do glasovanja, pri katerem je dobila vlada nezaupnico. Ministrski predsednik Mak Donald je nato predlagal kralju, da se parlament razpusti in razpišejo nove volitve. Kralj je na to pristal in nove volitve se bodo vršile v Angliji že 29. oktobra t. l. Novi parlament se bo sestel že novembra. Vse stranke so že otvorile volilno borbo in izdale volilne manifeste. Največje izglede na uspeh pri volitvah ima po splošnem mnenju delavska stranka.

Nemiri v Besarabiji. V Besarabiji, bivši ruski deželi, ki jo je dobila po vojni Rumunija, je prišlo do velikih nemirov med kmeti in romunskim vojaštvom. Na obeh straneh jih je mnogo padlo. Romuni nastopajo proti upornikom brezobzirno. Za vsak najmanjši znak upora tirajo ljudi pred vojno sodišče, ki jih je že mnogo obsodilo na smrt.

Pogajanja med našo državo in Italijo. V Benetkah so se pričela pogajanja med našo državo in Italijo, katera naj končno veljavno rešilo še zadnja politična in gospodarska vprašanja. Naši delegaciji predseduje dr. Rybač.

Plebiscit za katoliške verske šole. Slovaški školje so izvedli plebiscit za katoliške verske šole, za katere je glasovalo 715.000 oseb, kar pomeni 90 odstotkov slovaškega prebivalstva.

Razorožitev na Danskem. Danci nameravajo brez dolgotrajnih brezplodnih razorožitvenih konferenc razorožiti svojo državo. V parlamentu so stavili predlog, da se odpravi vojaška obveznost. Vojaške naprave bodo spremenili, da bodo služile civilnemu prebivalstvu. Mesto vojaštva bodo ostale straže, ki bodo ostale za javno varnost. Do tega predloga je prišlo vsled tega, ker je naravna lega Danske takšna in je zelo mala država, da bi bila v slučaju sovražnega napada vsaka obramba brezuspešna.

Upor v Maroku. V španski koloniji v severni Afriki v Maroku se že delj časa bijejo hudi boji med domačim prebivalstvom, ki je s Španci silno nezadovoljno in španskim vojaštvom. Upor se je razširil po celi deželi in so Španci utrpeli že velike izgube.

Egipčani, ki so pod angleškim protektoratom, hočejo tudi več svobode in neodvisnosti. Imajo sicer svojo vlado in svojega ministrskega predsednika, ki pa je popolnoma odvisen od angleške vlade in brez njenega dovoljenja ne sme napraviti nobenega važnejšega koraka. Te dni so se vršila (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

NOVIČAR

d SLOVENSKE KMETIJE! V nedeljo, dne 19. oktobra boste odločili usodo Kmetijske družbe. Ta dan so občni zbori vseh podružnic Kmetijske družbe v Sloveniji. Le v kakem izrednem slučaju se bo občni zbor vršil 2. novembra. Bodite vsi na svojem mestu. Dogovorite se med seboj in izvolite povsod za delegate odločne naše može.

d Somišljeniki! Koledar Jugoslovanske Kmetijske zveze se dobiva v tajništvu Kmetijske zveze Jugoslovanske tiskarne. Prodaja v Ljubljani tudi Jugoslovanska knjigarna. Skrbite, da ta žepni koledar v rokah vsakega našega kmetovalca. Zaupniki, ki ga dobe doposlanega v večjem številu, naj ga takoj razpečajo. Cena je kakor lansko leto Din 10.—. Opozorjamo še na to, da našega koledarja ne zamenjate z onim samostojnežev, ki nosi naslov »Kmetijski koledar«.

d Nekaj zamudnikov nam še dolguje ostanek naročnine za tekoče leto. Ker se leto nagiba h koncu, naj se vsak požuri, da stori čimprej svojo dolžnost!

d Za škola v Skopljje je imenovan č. g. dr. Janez Gnidovec, duhovnik iz družbe lazaristov. Novoimenovani škof je bil svoj čas ravnatelj gimnazije v škofskih zavodih. Vsa slovenska duhovščina se veseli njegovega imenovanja, ker je prepričana, da bo novoimenovani škof s svojo veliko gorečnostjo v ondočnih razruvanih razmerah veliko storil za katoliško cerkev in versko obnovo katoličanov.

d Za podporo po toči in poplavi poškodovanim. V Belgradu se je sestel odbor za pomoč poškodovancem po toči in poplavi. Predsednik je poslanec Gostinčar.

d Nove laži. Samostojneži razširjajo laži med našimi kmeti, da je naša vlada uvedla trošarino na žganjekuho, in sicer da jo prične pobirati 15. oktobra. Marsikateri kmet je tem lažem nasedel in prehitro kuhal, vsled česar je imel radi samostojnih hujskačev občutno škodo. Poslanec Brodar nam je pravkar sporočil iz Belgrada, da je to grda laž nasprotnikov in prosi vse naše somišljenike, naj bodo previdni pred temi ljudmi.

d Opomin iz Francije. Iz Francije smo prejeli sledeče pismo: Prosim, dajte še po časopisih ljudi opominjati, da naj ne hodijo sem v Francijo, ker tukaj ni nič dobrega. V Pas de Calais smo skoro vsi nezadovoljni. Nekateri bi se vrnili v Slovenijo nazaj že takoj prvi dan, ako bi imeli sredstva na razpolago. Jaz sem sam mislil, da je tukaj veliko boljše, pa sem bil razočaran. Zatorej, varujte se! — A. J.

d Finančno ravnateljstvo v Ljubljani prosimo, naj naroči svojemu uradništvu v Slovenjgradu, da nas gospodje ne bodo va-

med njim in angleško vlado pogajanja, pri katerih je egipčanski ministrski predsednik zahteval, da Angleži umaknejo svoje čete iz Egipta, da odpokličejo svoje državne pravdnike in druge visoke uradnike in opuste kontrolo, ki jo vrše nad egiptovsko vlado. Angleži na to seveda niso pristali.

bili ob nedeljah in praznikih v pisarno. Mislimo, da je taka vestnost nepotrebna, ker gremo take dni v cerkev, po maši pa imamo posia v trgovini ali v občinskem uradu. Tudi obrtniki imajo ob nedeljah in praznikih malo časa. Davčno okr. oblastvo nas po cele ure zasiljuje za kake borne dohodke, maša in dopoldanski opravi v trgovinah so pa brez nas. Saj bi tudi gospodom nedeljska maša ne škodovala. — Prizadeti.

d Orjuncce so nabili delavci ob priliki neke veselice v Ljubljani v gostilni »Zlatorog«. — Orjuncce Zaje je bil aretiran, ker ga dolže raznih nasilij, ki jih je izvrševal pod vlado orjunskega cesarja dr. Žerjava.

d Ali ste že perabili poležnico, ki Vam jo je priložil odbor za nabavo novih Šmarnogorskih zvonov? Nikar je ne zavržite! d Novo zasebno gimnazijo so ustanovili oo. dominikanci v Bolu na otoku Braču za svoj redovniški naraščaj.

d Za 100 kron zavarovan. V Št. Jerneju na Dolenjskem je pogorel v nedeljo zvečer posestniku Ignaciju Bakšetu velik kozolec, ki je bil napolnjen z razno živinsko krmo. V nevarnosti so bila tudi ostala gospodarska poslopja, ki bi se bila skoro gotovo vnela, da ni bilo vreme izredno mirno in k sreči ni pihala burja. Škoda je precej velika — zavarovan pa je bil kozolec samo za sto kron.

d Kozolec je pogorel dne 9. t. m. posestniku Podlipniku na Teznu pri Mariboru. Zgorelo je tudi 100 met. stotov slame.

d Avtomobilska nesreča. Dne 9. t. m. je na Črnučah povozil avtomobil hišarja Janeza Pleška iz Gmajne pri Črnučah. Živel je še pol ure nezavesten. S istim avtomobilom pripeljeni zdravnik dr. Rus je našel ponesrečenega že mrtvega. Lastnik avtomobila je iz Štude pri Domžalah. Koga zadene krivda, bo dognala preiskava.

d Drago plačana radovednost. Na kolodvoru v Markuševcu je železniški uslužbenec hotel pogledati v vagon za bencin. Posvetil je pri odprtini s svojo svetilko, kar je povzročilo silovito eksplozijo. Moža je odneslo daleč v stran in bo težko okrevati, ker je opečen po vsem gornjem telesu.

d Do smrti povozil. Ivan Pečaver, gostilničar s Poljan pri Toplicah, je 4. oktobra zvečer vozil s parom konj vino. Ker je, skoro gotovo vinjen, prehitro vozil, je podrl 53 letno Uršo Kump, posestnico iz Čermošnjice, ki je šla z otroci po cesti. Zena, ki je bila nekoliko gluha, je dobila na glavi in nogah težke poškodbe in je takoj umrla. Otroci so se umaknili brez nesreče.

d Ivan Poznik iz Kamne gorice se je naselil v Tacnu. Dne 12. t. m. je zabaval vaško mladino v Šmartnu, da je skakal čez plot, plezal na drevesa in prišel na vi-

Dobro in poceni

se kupuje v manufakturni trgovini
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

soko hruško, s katere je padel kakih 7 metrov globoko in obležal — mrtev.

d Uboj. S kamniške okolice se nam poroča: Zopet se je zgodil ne daleč od Kamnika nad vse žalosten slučaj, da je mlad fant mlademu možu s cepinom razklal glavo v gostilni, ko sta se sprla. Oba pomilujemo: tistega, ki jo je zadel, in tistega, ki jo je dobil in oba bosta morala in že trpita zaradi svoje nepremišljenosti in skrajne sirovosti. Toda, če se vprašamo dalje, kdo je tega kriv, moramo reči, da alkohol. Zakaj trezen človek ne gre treznemu možganov mešat — najmanj s kakim cepinom — to se zgodi šele tedaj, ko obema alkohol poprej pamet zmeša. In vendar ga nekateri še vedno tako strastno ljubijo! Koliko pouka so imeli ljudje zoper alkoholizem že ravno v kamniškem okraju in koliko pametnih odredb v tem oziru je izdalo ravno kamniško glavarstvo, pa mnogi si ne dajo ničesar dopovedati. Oni pijejo in pijejo in se — bijejo. Koliko krasnih domov bi lahko postavili, koliko manj dolgov bi bilo, koliko udobnejše življenje po svojih družinah bi mnogi imeli, če bi vsaj malo manj pili. Ljudje božji, spreglejte vendar posebno letos, ko ste nakuhali toliko žganja! — Prav posebne obsodbe vredni so pa oni birtije, ki gledajo samo na svoj dobiček in ne pomislijo, kaj lahko pride, ko dajejo vsi vinjenim osebam še piti. Te ljudi pa bi bilo treba brez usmiljenja iztrebiti. Ni čuda, če se je tudi pri Čibru zgodil pobjoj — saj je tam torišče nedeljskih plesov in shajališče okoliških pijancev in to ne malo tudi po zaslugi bivšega župana in občinskega odbora, ki je dajal za čisto nizko takso dovoljenja za razne plesne. Može v novih občinskih odborih bodite v tem oziru neizprosni in mnogi vam bodo hvaležni, zlasti še starši, ki so skrbni za svoje mladino!

d Še enkrat iz okolice Kamnik. Komaj smo odložili pero, pa že nova, še strašnejša novica: V Zlatem polju je oče ustrelil sina, ko sta se, prišedši iz semnja v Motniku, sprla. — Ne rečemo naravnost — ker nam še ni znan podrobnejši potek krvavega dogodka — vendar pa smelo trdimo, da bo vzrok zopet preobilna pijača. Vidimo jih večkrat, namreč naše sejmarije, kako se pozno proti večeru ali pa že v noč vinjeni vračajo domov. In kako ljubijo, zlasti hribovci, te semnje, ne samo očetje, ampak tudi matere in dekleta. Vse gre, kar le more, in komaj čakajo, da gredo. In kaj jih vleče? Nič ne pretiravamo, če trdimo, da v pre mnogih slučajih ples in gostilne. Naš človek je pogosto prepričan, da najbolj poplača samega sebe za svoje trpljenje, če se pošteno nažre in navrti. Kakšna nespamet! Mar bi za svoje tako težko prislužene novce, ki jih čutiš ob semanjih dneh pod palcem, nakupil ruh in pošteno posteljo, gospodarsko orodje in malo lepše pohištvo ali pa bi dejal denar v hranilnico, če ne sebi, pa svojemu otrokom v dobro. Pa ne! Še matere so tako nespametne in žal, da matere raje kot hčere mislijo, da mora hči v gostilno in na ples vsaj semanj dan. Pač zasluži, da bi jo z bičem pognal domov! Oblast pa bi morala v teh letih splošnega alkoholizma — vsaj tako mislimo, če hoče ljudem odvzeti priliko za izgrede — omejiti, če ne popolnoma ukiniti, točenje alkoholnih pijač. Gostilna bodi zato, da da lažnemu jesti in popotniku

prenočišče — kar pa je več, je ravno ob semanjih dneh preveč. Semanji dnovi v vsakem kraju naj bodo kakor dnovi volitev — brezalkoholni dnovi!

d Mož ustrelil svojo ženo. Na Spodnjem Berniku, župnija Cerklje na Gorenjskem, se je odigrala v petek popoldne žalostna družinska žaloigra. Simon Naglič je prišel pred tremi leti iz Amerike in prinesel s seboj precej prisluženega denarja. Oženil se je v vasi k precej premožni hiši. Razumela se z ženo že ves čas nista bogve kako dobro. Vzrok je bil baje ta, ker ni žena znala kuhati, da bi možu bilo všeč. Zadnje čase je mož precej popival in je pripovedoval ljudem, da bo ženo ustrelil. Usodnega dne popoldne je bila žena na polju, kjer je žela ajdo. Mož je šel na polje za njo, jo prijel za roko in petkrat nanjo ustrelil iz samokresa. Žena je bila takoj mrtva. Zapuščena dva otročiča v starosti dveh in enega leta. Mož je po dogodku neznan kam pobegnil.

d 20 let težke ječe so prisodili te dni pri sodnji v Belgradu kmetu Markoviću, ki je oropal vdovo Milanović iz Kaluderice in onečastil njeno 16 letno hčerko.

d Velika nesreča na železnici. Dne 8. oktobra popoldne je pri postaji Sv. Margarete v Italiji skočil s tira ekspresni vlak Rim—Pariz. Razbiti so bili trije vagoni, ubitih 6 oseb, težko ranjenih 30.

d Otroci na pokopališču. Neki angleški list poroča, kako je neka stranka z osmimi otroci dobila udobno stanovanje. Mati je prišla z dvema otrokoma k hišnemu gospodarju. »Koliko imate otrok?« je bilo seve prvo vprašanje. — »Osem jih je, a šest jih je na pokopališču,« se odreže žena. — »Dobro! Stanovanje je Vaše!« — Vesela se žena z možem in dvema otrokoma vseli takoj v novo stanovanje, proti večeru pa dojde vesela četa šestih otrok s pokopališča, kjer so se popoldne nahajali.

d »Domoljubove« knjižnice se dobe v prodajalni K. T. D. H. Ničman v Ljubljani še vsi trije prvi zvezki. Sezite po njih, dokler so še v zalogi.

DOLENJSKE NOVICE.

G. proš novomeški Karel Čerin je došel na svojo novo službo v sredo 1. oktobra popoldne. Poleg duhovščine, šolske mladine in cerkvenih organizacij, so ga pred kapitljem pozdravili pri sprejemu tudi okr. glavar, gimnazijski ravnatelj in zastopniki vseh ostalih drž. uradov. Edino občina ni poslala nobenega zastopnika! Pač pa ga je pozdravil klub obč. odbornikov SLS, nadalje deputacije naših katol. prosvetnih organizacij, Orli in Orlice v kroju in zastopniki gasilnega društva novomeškega.

Na rožnovensko nedeljo je g. prošta instaliral ljubljanski g. knezoškoč, ki je imel tudi slavnostni cerkveni govor. Instalacije in prve proštove pontifikalne maše so se udeležili zopet zastopniki vseh drž. uradov in naših društev. Cerkev je bila bogato okrašena. Pri slovesnem sprevodu v cerkev in nazaj v kapitelj so štirje fanfaristi voj. godbe trobili fanfare. Na slavnost je poleg meščanov prihitelo veliko ljudstva od vseh strani; lepo jesensko vreme je storilo svoje, da se je izvršilo vse v splošno zadovoljnost.

Toplice pri Straži. Koncem septembra so odšli zadnji kopališki gostje. Bilo jih je

to sezono le malo, nekaj čez 400 (pred vojsko redno okoli 1500). Za bogatino je tu premalo zabave in moderne udobnosti, za srednje sloje in preprosto ljudstvo so pa cene previsoke. Mislijo nato, da bi se cene znižale in vpeljala elektrika.

Dolenjski okoličani zahajajo tudi precej številno v šmarjetske toplice, kjer se shaja s precej manjšimi stroški. Letos so se tam oglasili gostje celo iz Zagreba in Beograda.

Nesreče. Čermošnjice. Tukajšnja posestnica Uršula Kump je dne 4. t. m. povozil gostilničar Ivan Pečaver iz Poljan, ko je peljal domv vino. Mož je prehitro vozil, žena je bila pa malo gluha. Prišla je pod voz in dobila na nogah in glavi take poškodbe, da je na mestu umrla.

Vavtavas. Volj je sunil posestnico Marijo Marolt iz Prapreč in jo v rami težko poškodoval. Morala je v bolnišnico.

Trebnje. S kozolca je padla 11. t. m. posestnica Marija Kovačič iz Loga in si zlomila roko.

Napadalec na župnika Volca v Soteski še niso izsledeni, kakor se nam je pomotoma javilo in smo potem tudi tako poročali.

d Tašča je ubila posestnikova žena Ivana Kocijančič iz Sela, občina Ajdovec. Ivana Kocijančič in njen mož Miha sta živela v hudem prepiru s svojimi starimi Antonom in Ano Perparjem. Tožili so se večkrat radi užitka in sta izgubila skoro vedno mlada. Zato je Kocijančičeva večkrat grozila starima, da ju bo spravila s poti. V soboto 4. oktobra je šla Ivana Kocijančič na podstrešje v svoji hiši. Tam sta zadel skupaj s taščo in se začeli prepirati. Ko je hotela tašča po stopnicah dol, jo je Kocijančičeva pahnila z vso silo odzadaj, tako da je tašča padla s stopnic na glavo in si menda zlomila tilnik, ker je imela glavo podvito pod prsi. Mlada je baje nato še z nogami teptala po njej. Perparjevo so našli mrtvo, na glavi ji je tekla malo kri. Uboja so takoj obdolžili Kocijančičevo. Spočetka je tajila, nato se je prišla sama javit orožnikom v Žužemberk ter vse priznala. Izjavila je, da je zadovoljna s tem, kar je storila, ker je rešila s tem sebe in druge svoje tašče. Nato so jo aretirali. Kdaj bo konec teh žaloiger po naših kmetijskih domovih?

V Papirnici št. 8 pri Stari Loki se proda v nedeljo dne 26. oktobra dop. ob pol 11. uri na javni dražbi HIŠA Z VRTOM in 3 parcele gozda. — Več se poizve pri Francu RUPAR, kovaču v škofji Loki.

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani — r. z. z. o. z.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

najboljše

z ozirom na višino zneska in odpovedni čas

Varnost za hranilne vloge je zelo dobra, ker posreduje Vzajemna posojilnica večino delnic stavbne delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhutega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu. — Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

MED BRATI IN SESTRAMI.

Sedemdesetletnica goriškega nadškofa. Dne 9. t. m. je praznoval goriški knezo-nadškof g. dr. Frančišek Borgia Sedej sedemdesetletnico svoje starosti. Ob tej priliki so se jubilantu poklonili zastopniki številnih organizacij. Nadškof dr. Sedej spada med najodličnejše voditelje goriške škofije. Škofijo je vodil v najtežjih časih vojne, ko so bili razkropljeni njegovi verniki po vseh deželah bivše Avstrije. Duhovnikom je tedaj ukazal, da sledijo ljudstvu v pregnanstvo in ga tolažijo. Poskrbel je, da so se v raznih mestih ustanovili pomožni odbori za begunce. Po vojni je takoj uvedel veliko delo za duhovno obnovo. Obnovil je deško semenišče, oživiljal Marijine družbe itd. Tudi pred fašisti je mnogo trpel. Pridružujemo se tudi mi željam primorskih bratov v pristrčni želji, da jim Bog nadškofa dr. Sedeja še dolgo ohrani.

Nasilni Italijani. V Ilirski Bistrici se je vršil nabor. Kakor je to običajno ob takih prilikah, so fantje peli slovenske pesmi. Tega pa niso mogli prenesti italijanski častniki, ki so z vojniki navalili na slovenske fante in jih pretepali. Enega so še celo obstrelili.

Zavedni Solkauci. Ker sta na ljudskih šolah 1. in 2. razred že popolnoma italijanska, so vsi solkanski starši, ki imajo otroke v 1. in 2. razredu v začetku letošnjega šolskega leta zahtevali za svoje otroke pouk slovenščine, kar se jim bo v smislu šolskega zakona moralo ugoditi.

Četrta obletnica koroškega plebiscita. Dne 10. t. m. so minuli štiri leta, odkar je slovenska Koroška vsled nesrečno izpadlega plebiscita prišla pod Nemško Avstrijo. Koroški Nemci so z velikim hrupom praznovali obletnico svojega uspeha in v slavnostnih govorih zatrjevali, da mora Koroška za vedno ostati enotna in nedeljiva. Mi pa koroških Slovencev ne bomo pozabili. Z vsemi sredstvi bomo delali na to, da jim Nemci ne bodo kratili pravice, ki jim gredo po božjih in človeških postavah.

VOJAŠKE ZADEVE.

Sprejem mladeničev v mornariško podčastniško šolo. Poveljstvo podčastniške šole mornarice v Gjenoviču (Boka Kotorska) naznanja, da se do 10. novembra t. l. sprejemajo gojenci v imenovano šolo. Prošilec naj pošljejo lastnoročno pisane prošnje označenemu poveljstvu najkasneje do 10. novembra t. l. Prošnji je priložiti sledeče priloge: 1. domovnico, 2. krstni list, iz katerega je razvidno, da prosilec ni pod 16 pa ne nad 19 let star, 3. šolsko spričevalo, 4. npravstveno spričevalo, 5. dovoljenje staršev, 6. potrdilo, da je bil najmanj dve leti v kakki železniški delavnici, ali, da je kovač, livar, strugar, šofer ali elektro-monter. 7. zdravniško spričevalo vojaškega zdravnika in potrdilo, da ni poročen. Šola traja 18 mesecev. Vsak prosilec pa se mora zavezati, da bo služil pri mornarici še trikrat tako dolgo, kakor traja šola, t. j. 54 mesecev.

Vprašanje: Sem vdova in nimam svojih otrok. Imam pa rejenca, ki sem ga vzela za svojega ter ga tudi prepisala na svoje ime. Rejenec je bil potrjen na polni rok in (Dalje glej na naslednji strani spodaj.)

POLITIČNI ZAPISKI

p Narodna skupščina se je sestala 11. t. m. Predložena sta bila zakona o pobijanju korupcije in o invalidih. Obenem so bili podani predlogi, da naj se obsodijo bivši ministri dr. Laza Marković, dr. Dragutin Kojić in dr. Velizar Janković radi korupcije. Potem sta bila izvoljena odbora za proučevanje korupcijskega in invalidskega zakona. Prihodnja seja se snide v soboto, ko bosta odbora dokončala svoje delo.

p Kar naprej laži, nekaj se bo že pri-jelo. Kmetijski list se trdno drži tega pravila. Odlično delo, ki ga vrši poljedelski minister dr. Kulovec, silno jezi samostojno gospodo. To pa za to, ker bo z njegovim delom vse Puceljevo ministrovanje postavljeno v kaj čudno luč. Pucelj se dobro zaveda, da je bilo v kmetijskem proračunu samo nekaj 100 milijonov dinarjev, ko je bil on minister, dr. Kulovec pa je postavil 800 milijonov. Pucelj se dobro spominja, kako so pod njegovim ministrovanjem v prvi vrsti Srbi profitirali, Slovenci pa v toliko, da je bila nastavljena cela množica nesposobnih liberalno-samostojnih uradnikov na razna mesta. Zato je treba sedaj dr. Kulovca ubijati, da ne bo Pucelj ubit.

Srbski časopis Pravda je prinesel neki potvorjen pogovor z dr. Kulovcem, ki da je menda izjavil, da je proti delitvi veleposestev. Dr. Kulovec je določno izjavil, da tega ni nikdar govoril. Toda Kmetijski list laže kar naprej. Res pa je, da je dr. Kulovec proti temu, da bi se veleposestva tako delila, kakor so se dosedaj marsikje, da so se namreč s tem uničile velike izboljševalne naprave na zemljiščih. Brez teh naprav (drenaže itd.) so nekatera zemljišča brez vsake vrednosti in brez donosa. Stale so ogromno denarja, in marsikje, kjer so veleposestva tjavendan razdelili, so te naprave popolnoma propadle, ker ni nihče skrbel zanje in bo stalo zopet ogromno denarja, da se upostavijo. Zato je popolnoma pravilno dr. Kulovec za to, da se veleposestva z večjo previdnostjo dele kot do-

služi že 18 mesecev. Ali ima pravico do skrajšanega roka? Kam naj vložim prošnjo?

Odgovor. Ako je do tedaj, ko je bil rejenec potrjen, minilo vsaj 5 let, odkar ste ga posinovili, tedaj ima omenjeni pravico do skrajšanega roka. Če pa ne plačujete 20 ali več dinarjev davka, ima pa kot »hranilec« pravico do oprostitve. V slučaju da so pri Vas podani navedeni pogoji, bi bilo prošnjo vložiti pri poveljstvu ljubljanskega vojnega okrožja.

Vprašanje. Rojen sem 1903 in sem bil letos potrjen. Imam brata, ki je rojen 1907. Ali imam pravico do skrajšanega roka?

Odgovor. Ako brat še ni dovršil ob priliki, ko ste bili potrjeni, 17. leta starosti, tedaj imate pravico do skrajšanega roka in vložite prošnjo.

Letošnji novinci bodo vpoklicani po novem letu, kakor je bilo to tudi do sedaj običajno.

sedaj, ko so se z delitvijo samo uničevala. To stališče mora zavzemati vsak kmetijski minister, sicer ne spada na svoje mesto.

Istolako glede konjušnic (ergel). Konjušnice so velikega pomena za konjerejo; če se hočejo vzdržati, morajo imeti krog sebe večje posestvo. Zato naj se tako posestvo, v kolikor je za vzdrževanje konjušnice potrebno, vzdrži in ne razdeli. Čisto pravilno in popolnoma kmetijsko stališče. Kmetijski list tudi dobro ve, a je treba lagati, da se Pucelj reši.

Kar se pa tiče Kmetijske družbe, pa razumemo, da se samostojneži jeze. Zakaj sedaj bo vendar enkrat pregnana iz Kmetijske družbe samostojna politika in se bo začelo res delati za kmetijstvo, ne pa samostojne politike uganjati.

Malaseka je dr. Kulovec res prestavil in bilo je to prav. Orjunci, ki nahrulijo nedolžno gospodično na sredi ceste, ne morejo biti vzgojitelji kmetskih fantov.

p Domovinine solze. Dr. Žerjavova brezverska Domovina, ki se posebno v zadnjih časih odlikuje po izredni surovosti, včasih trenutno pozabi na klerikalizem ter joka nad samostojneži, ker na svojo roko lažejo proti SLS in ne na komando dr. Žerjava. Venomer jim očita, da je samostojneže ustanovil dr. Žerjav zato, da bi uspešneje bil po klerikalizmu. Samostojneži pa ne poznajo nobene hvalečnosti. — Za nas je pri tem zanimivo samo to, kako se je Kmetijski list takrat rotill, da ni v nobeni zvezi z Žerjavom, da je naravnost sovražen proti mestni gospodi ter zmerjal Domoljuba z lažnivcem, ker mu ni verjel. Danes pa je vse tak jasno — še več: samostojni generali so prejeli denar od Žerjava v tistem času, ko so liberalci v svojem listu preklinjali. In sicer so prejeli denar zato, da pomagajo Žerjavu dobiti večino v slovenskem ljudstvu in glasovati za centralizem. To se je tudi zgodilo. Slovenci smo morali zato že plačati stotine milijonov.

p Kdo je kriv davkov? Prejšnja vlada je z zakonom nabila na dohodnino še 30 odstotkov. Vrhutega je bilo načelo centralizma: Slovenijo in Hrvaško gospodarsko čimbolj uničiti in vso gospodarsko moč osredotočiti v Belgradu. Zato tudi centralistično liberalno davčno uradništvo na vse pretege pritiska na davkoplačevalce. Za ta centralizem so glasovali samostojneži in Pucelj je še lansko leto izjavil, da je za centralizem. Dokler pa ne bomo imeli avtonomije, za katero se bori SLS, toliko časa nas bo davil liberalno-samostojni centralizem.

p Ne pozabite! Za centralizem, ki nam je ugrabil že stotine milijonov in ki nas še vedno davi, so glasovali liberalci in samostojneži ter nas s tem prodali velesrbskim korupcionistom, ki so ukradli več kot eno milijardo dinarjev državnega denarja. SLS se mora že pet let v najhujšem boju boriti za svobodo Slovenije in jo trgati iz centralističnega žrela, v katero so jo pomagali pahnuti liberalci in samostojneži.

Vedno najnovejše

volneno blago za ženske obleke in bluze
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 16

NAZNANILA

n Okrožje kmetijskih zvez v Novem mestu ima svoj I. redni občni zbor v torek dne 21. oktobra ob pol 9 dopoldne v Rok. domu v Novem mestu. Na občni zbor so dolžni priti člani širšega okrožnega in izvršilnega odbora ter odborniki okrajnih kmetijskih zvez. Zadnji bodo podali na obč. zboru poročila o delovanju O. K. Z. Vabljeni so pa tudi člani KZ. — Poleg navadnih točk bo na dnevnem redu poročilo o položaju (tajnik Gabrovšek) in predavanje o mlekarstvu in živinoreji (Krištof).

n Od Sv. Antona v Stangi se razglašča, da se bo letošnji jesenski romarski shod v Stangi — radi praznika Vseh svetnikov vršil pred godom sv. apostolov Simena in Juda, t. j. v soboto 25. in nedeljo 26. oktobra v krasno prenovljeni romarski cerkvi sv. Antona Pad. v Stangi.

TREBELNO.

(Nov Društveni dom.)

Dragi »Domoljube! mi te prosimo, da prineseš v prihodnji številki tudi nekaj iz Trebelnega. 19. X. t. j. prihodnje nedelje imamo pri nas blagoslov našega »Domac, ki se imenuje »Marijin dom«. Da ga imamo, se moramo zahvaliti našemu poštvalnemu g. kaplana. Ves čas bivanja na Trebelnem, t. j. celih osem let je delal za njega. Njegova poštvalnost in naša pomoč pa je tudi zgradila »Dome, ki je eden najlepših cele Dolenjske.

Naš »Dome je zidan po načrtu g. ing. Rueha in je iz samega kamna. Stavba ima dvoje nadstropij in je visoka 12,5 m, dolga 18 m in široka 9 m. V prostorno dvorano vodi od cerkve betoniran hodnik. Iz dvorane je veličasten razgled na štajerske hribe in šentrupersko dolino.

Mirarstvo je zelo fino: vrata in vsi številni okviri oken so hrastovi. Les smo spravljali l. 1917. celo zimo več ur daleč iz hribov nad Št. Petrom pri Novem mestu.

V nedeljo, 19. X. bo ob triletni na 10 slovesen vzhod v cerkev vseh družtev in onih, ki so pomagali pri »Domu. Ob 10 bo slovesna sv. maša. Ob 1 bodo pete litanije in nato govori pred »Domom in blagoslov »Marijinega doma. Nato bo orlovska akademija v »Domu; petje, telovadba, godba na godala in harmoniji, igra in govori. Slednje bo tombola in prosta zabava. K naši otvoritvi »Domac vabimo tudi društva iz sosednjih fara, Orle in Mar. družbe in izobraž. društva.

NAŠIM RODBINAM priporočamo našo domačo Kolinsko cikorkijo, izvrstni pridatek za kavo.

Poročni prstani

14 kar. zlato
6 kar. zlato
amerik. dublé

vedno v zalogi

F. ČUDEN

Ljubljana, Prešernova 1
Selenburgova 7

SIROM · DOMOVINE

BLD.

(Liberalne laži.)

V prejšnji nedeljski številki »Jutrca« je neki obrekovalce napadel nosilca liste Obrtne delavske zveze g. Gogala. Češ, da je on za posredovanje za zopetno otvoritev igralnice v Belgradu zahteval baje nagrade stotisoč kron. S to nesramno lažjo si hočejo orjunci pomagati pri občinskih volitvah. Vsakdo na Bledu ve, da je kazina na Bledu morala lani v sedmo poravnavo in to v glavnem radi tega, ker so jo osleparili slovenski naprednjaki s tem, da so plačali mesto 4 milijone, kakor so se obvezali, le 20.000 Din delnic, za to pa potegnili iz češkega kapitala ogromno vsoto. To je primoralo družbo do poravnave, potem katere je oškodovano vse polno tukajšnjih obrtnikov in sicer so to pripadniki vseh strank. Ker se je poudarjalo, da je zatvoritev igralnice prinesla to oškodovanje, ki bi pa sicer ne prišlo brez naših naprednjakov, je SLS na Bledu stavila zahtevo, naj družba — ako se igralnica zopet otvori — povrne blejskim obrtnikom izgube, ki znašajo skero pol milijona kron. Ta zahteva je popolnoma pravična. Res, da je med temi obrtniki z večjo vsoto tudi g. Gogala in se mu ni treba sramovati. Sram pa je lahko tiste gospe naprednjake, ki so nam na škodo molali kazino in jo spravili na kant, kakor sem gori navedel. O tem bomo še lahko poročali obširneje, kakor je dotičnim morda ljubo. Kakor rečeno, je stavila v predzadnji občinski seji SLS ta pogoj za njeno pritrditev k zaključkom ostalega občinskega sveta in je bilo v občinskem odboru enoglasno kot pravilno na korist vseh strank sprejeto. Kako pridemo mi obrtniki sicer do tega, da trpimo občutno zgubo, na drugi strani pa naj vleče sokol in orjunaš z mastnimi plačami kar na debelo. Tudi o tej točki bomo spregovorili, ako nas izživite, več, da bo ljudstvo izvedelo, kje naj išče korupcioniste, kje pa one, ki zahtevajo samo to, da se v slučaju možnosti stercene krivice popravi. Naša stranka z g. Gogalom in Arhom na čelu je izrazila gospodarska stranka in kot taki ji bo v prvi vrsti gospodarski proevit Bleda ostala vedno glavna smer delovanja in to brez demagogije in laždemokratsiva. Zato se nam pridružujejo vsi najboljši in najpoštenjši možje tudi naprednega mišljenja. Delati bomo za red in mir v občini in za proevit Bleda še posebno, kar se tiče njegove najvažnejše gospodarske panoge: tujskega prometa. Časi, ko so so tujei psovali in pretapali od plačane laždemokratske čeke, so na Bledu minuli. Koliko je orjunaštvo škodilo Bledu, vsak otrok tukaj ve in radi tega smo mirni in gotovi zmage, ker en glas gre po dolini Blejski: proč z orjunci in onimi listami, v katerih se pojavljajo ti nasilni čarugarji. To bomo blejski pokazali 26. t. m. z kroglicami.

ČRNI VRH NAD POLHOVIM GRADCEM.

(Novi zvonovi.)

Za župno cerkev smo dobili dva nova bronasta zvonova (1432 kg es in 570 kg g), ki lepo soglašata z ohranjenim predvojnimi zvonom (336 kg b). V nedeljo dne 28. sept. je nova zvonova slovesno posvetil vrhniški g. dekan ob asistenci več gospodov. Po popolnanski službi božji so jih srečno dvignili v zvonik. Ni bilo lahko delo, pripeljati zvonova do 862 m nad morjem visoko stoječe župne cerkve. Iz srca nam je prihajala zahvalna pesem.

BLOKE.

(Razno.)

Latina je pospravljena, slaba je kot vsa povojna leta, žita se ni pridelalo skoro nič, nekateri so dobili komaj toliko nazaj, da so zopet mogli posejati; krompir je pa vsled vednega dežja jako gnil. Edino sena se je nekaj več pridelalo kot prejšnja leta. — V sept. nas je zapustil č. g. Janez Pucelj, kaplan, odšel je za župnika k Sv. Vidu nad Cerkljico. Želimo mu na novem mestu mnogo sreče in zadovoljnosti. — Od 3.—7. oktobra smo imeli duhovne vaje, kot pripravo na praznik celodnevnega češčenja sv. R. T. Za fante je imel posebej vsak večer v stari šoli č. g. p. Alojzij od Nove Stifte. Udeležba je bila povprečno vsak večer 40 do 60 fantov, ki so z veseljem poslušali lepe in vzpodbudne govore.

MIRNA PEČ.

(Nagla smrt)

Dne 6. t. m. je umrla Marija Rezeli, iz Ivanje vasi, v starosti 63 let. Bila je že dalj časa bolna, kar jo je nenadoma smrt istrgala iz tega življenja. Bila je pri svoji hčeri v Stični, ko jo je doletela smrt, kjer tudi počiva. Sveti ji večna luč!

JOHAN

se dobi v vseh
specerijskih prodajalnah

Opozorilo. S tem izjavljam, da bom proti vsakemu, ki bi me še nazival s psovko »FIDLA«, sodnijsko postopala.

MARIJA KOZINA, posestnika soproga
v STRUZEVEM šte. 10 pri Kranju.

Reja KRAV se izplača le, če so
dobre mlekarice

Vsestranske skušnje pa so pokazale, da so najboljše mlekarice tiste, ki jim redno polagaš

lanene tropine,

ki so priznane najbolj redilno in zato najcenejše krmilo za živino in prašiče. Prvovrstne, kemično preizkušene lanene tropine dobiš najceneje na ravnanost iz tovarne

Zabret in Ko, Britoli pri Kranju.

Oddajajo se v vrečah po 50 kg.

Schicht

Pravo Schichtovo milo z znamko „JELEN“

prihrani čas in denar. Zadostuje, ako

s Schichtovim milom

samo enkrat po perilu potegneta, tam kjer morate z navadnim milom trikrat.

GOSPODAR

Sadite sadno drevje jeseni.

Naši sadjarji so navajeni saditi sadno drevje le spomladi in kar ni mogoče prepričati jih, da je jesenska saditev v mnogih slučajih ugodnejša nego pomladna. Oglejmo si to zadevo nekoliko bliže.

Spomladi se vobče sadi prepozno. Večkrat drevje že brsti ali celo zeleni, pa še vedno ni posajeno na stalnem mestu. Tako drevje kaj klaverno odganja prvo leto. Kar pa posadimo jeseni, požene o pravem času in največkrat prav krepko. Marsikateremu drevesu se niti ne pozna, da je bilo presajeno. Izkušeni sadjarji trdijo, da z jesensko saditvijo pridobijo eno leto. Jesensko vlažno vreme namreč zelo ugodno uplija na presajeno drevo, nasprotno pa se ob pomladanskem suhem vremenu precej težje priraste.

Posebno važna je jesenska saditev za tiste, ki drevje naročajo iz drevesnic. Kdor naroča drevje jeseni, dobi izbrano roboto. Spomladi pa mora biti zadovoljen z izbirkom, posebno če naroča prepozno. Naročila izvršujejo drevesnice po vrsti kakor so dohajala. Tudi glede na naročene vrste je v jeseni postrežba vse bolj zanesljiva nego spomladi, ko manjka te ali one. Namesto naročenih sort dobimo potem navadno take, ki niso za dotično podnebje. Prav tako je jesensko razpošiljanje bolj ugodno, ker drevje ob hladnem in vlažnem jesenskem času lažje prenaša prevoz nego spomladi, ko je večkrat prav suho in vetrovno. Kolikokrat se primeri, da pride spomladi naročeno drevje šele čez več tednov vse posušeno in pokvarjeno naročniku v roke. Končno moramo omeniti, da ima marsikdo na jesen več časa in prilike za to delo nego na pomlad, ko pritiskajo razna druga nujna dela in se zaradi tega sajenje sadnega drevja tako rado odlašajo.

Jesenska saditev sadnega drevja se začne proti koncu oktobra, ko jame odpadati listje z drevja. Z mladega sadnega drevja pa listje ne odpade rado. Zato je treba vsako tako še zeleno drevo, preden ga izkopljemo, osmukati. Kdor bi presajal sadno drevje še zeleno, bi ga jako oškodoval. Sadimo lahko tje do srede novembra, seveda le tedaj, ko je vreme ugodno in zemlja osehla, da se lahko dela. V mokro ali celo zmrznjeno zemljo in ob hudem mrazu ne kaže saditi, ker so korenine sadnega drevja zelo občutljive. Kadar je november lep, požene drevo še tisto jesen nove korenine.

Jeseni sadimo prav tako kakor spomladi. Edina razlika bi bila, da vrhov ne obrežemo, ampak prihranimo to delo za prihodnjo pomlad.

Jesenska saditev sadnega drevja se posebno dobro obnese v toplih legah z lahko pulhico. V mrzlih krajih, na zbrisih in ako imamo težko ilovnato zemljo pa sadimo rajši prav zgodaj spomladi, ker bi drevje jeseni presajeno v takih neugodnih razmerah utegnulo čez zimo vendarle trpeti. Jeseni tudi nikdar ne presajamo koščiča-

stega drevja, zlasti ne breskev in marelic, ker je to sadno plemo precej bolj občutljivo nego pečkato. Tudi pritlično drevje je vobče bolj občutljivo nego visokodebelno, zato ga navadno ne presajamo jeseni.

Kdor jeseni dobi drevje iz drevesnice, naj ga na vsak način takoj posadi, namesto da bi ga le nekam prisul z namenom, da ga bo na stalno mesto sadil šele spomladi. Tako prisuto drevje še lažje pozebe in tudi pred voluharjem in miši je čez zimo v veliki nevarnosti.

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja 13. oktobra: Lira Din 3, funt šterling Din 312—315, dolar Din 67—68, franc. frank Din 3.57—3.62, češkoslovaška krona Din 2—2.10, avstrijskih 1000 kron Din 1, švicarski frank Din 13.35—13.45.

CENE.

g Tržišče z žitom. Poročila o čvrsti tendenci na severno-ameriških terminkih tržiščih so merodajni za razvoj tendence tudi na našem trgu. Tako se godi, da vzlic dinarja v inozemstvu beleži pšenica zadnje dni skok cen. To pa največ radi živahnega povpraševanja iz inozemstva, a tudi zaradi precejšnje domače potrebe. Tendence za pšenico je čvrsta, zanimanje za turščico nekaj manjše. Precej se povprašuje po moki. Cene razun pšenice so nespremenjene, le cena otrobom so oslabele.

g Ljubljanska blagovna borza. Pšenica domača franko Ljubljana Din 380, baška Din 425, kornuza baška Din 330, oves baški Din 320, laneno seme Din 685, pšenična moka na bazi nulerice Din 615; krompir roza franko nakl. postaja Din 125; fižol ribničan Din 475, prepelčar Din 440, mandalon Din 350, rjavi Din 350, vse franko Ljubljana.

g Tržišče s sladkorjem. Iz vseh dosedanjih poročil je razvideti, da se v tekoči sladkorni kampanji pričakuje po celem svetu rekordna produkcija sladkorja. To je tudi vzrok, da cene splošno padajo. Tako je v Zagrebu opažati nadaljno nazadovanje cen ter se sladkor v kockah prodaja že po 15 Din, v kristalih pa po Din 13.75 za kg. V Osijeku so cene za kocke 16.50 Din, za kristalni sladkor 14.50 Din. Sladkor iz tvornice v Vel. Bečkerek je pa za 50 par cenejši.

g Tržišče z mastjo. Amerikanska mast se je zopet podražila ter dosegla že 45.45 dolarjev za 100 kg baza veliki sod à 170 kg t. j. v enem mesecu je cena poskočila za Din 4.03 pri kilogramu. Današnje cene te vrste masti so: sodi 170 kg dolarjev 44.45 ali Din 31.16. Soljena amerikanska slanina 10—12 dol. 37.80 ali Din 30.32, soljena slanina 14—16 dol. 42.15 ali 31.57.

g Tržišče za jajci. Nesenje jajc je zelo padlo, vsled česar so dovozi vedno manjši. Cene so poskočile ter notirajo Din 1.75 do 2 Din komad. Na inozemskih trgih so cene

še bolj poskočile nego pri nas, ker je tukaj porast dinarja onemogočil večje povišanje. Na dunajskem trgu je zelo malo svežega blaga. Na debelo notira komad 1875 do 1900 aK, na drobno 2000 do 2100 aK. Blago slabše kakovosti stane na debelo 1700 aK, na drobno 1800 do 1900 aK za komad.

g Tržišče hmelja. Zalec. Skoro polovica letošnjega pridelka se je že predala po vedno se dvigajočih cenah. Dne 4. okt. se je plačevalo za partijo goldinga 10 tisoč 500 Din za 100 kg — po dosedaj najvišji ceni. Od tega dne pa kažejo cene padajočo tendenco in se ga v minolem tednu prodalo že po Din 70 do 80 za kg. Vsled tega je kupčija slaba, ker kmetje hmelj držijo, ker upajo na boljše cene.

g Padec cen v trgovini na debelo. Beograjski »Prevredni pregled« je izračunal za september indeks cen v trgovini na debelo; in sicer je znašal totalni indeks 1978 (v avgustu 2049, v juliju 1995, v juniju 1984, v maju 1911, v aprilu 1973). Totalni indeks, ki je od maja t. l. dalje raste, je torej v septembru padel napram avgustu za 3.5 odstotkov. Padle so cene poljskim pridelkom, živini in živinskim produktom, kolonijalnemu blagu ter industrijskim proizvodom, dočim so poskočile v skupinah: sadje in sadni pridelki ter stavbeni material. — Kdaj bo padec cen občutil tudi konzument?

ŽIVINA.

g Ljubljanski živinski sejem, 10. oktobra 1924. Voli prvovrstni Din 14 do 14.25, voli rejeni Din 13 do 13.75, voli za vprego Din 12 do 13.50, biki težji 13—14, biki lažji Din 11—12, krave rejene Din 11—12, krave klobasarice Din 7—8, teleta težja debela Din 18—18.75, teleta lažja Din 17 do 17.75, prašiči debeli Din 17.25—18, prašiči peršutarji Din 16.50—17, prašiči zaklani po kakovosti Din 21.50—22.25, koštruni in ovce rejene Din 8—9.

Cene so od zadnjega tedna znatno pustile zlasti pri prašičih in teletih in posledica je tudi padec cen zaklanim prašičem. Padec cen je pripisovati porastu dinarja. Upati je, da se bodo cene držale na sedanji višini.

g V Novem mestu so bile na sejmici dne 6. okt. tele cene za kg žive teže: voli debeli Din 12.50—13; krave-klobasarice Din 10—10.50, prašiči debeli Din 17.50, prašiči peršutarji 15—16.50, teleta Din 15 do 15.50, mladi prašički za rejo p a r Din 350—400.

g Zadržno premovanje. Živinorejska zadruga v Predosljih nad Kranjem priredi 26. oktobra t. l. zadržno premovanje goveje živine v gradu Brdo, in sicer dopoldne ob 10. uri pregled in ocena prignane živine, popoldne ob 3. uri pa je živinorejsko zborovanje in razdelitev nagrad posestnikom prignane živine. — Zadruga hoče po dveletnem delu stopiti s tem zadržnim pre-

Ako piješ »BUDDHA« čaj,
vživaš že na zemlji raj!

Ia. Amerika

se imenuje fina rujava kotenina, izdelana iz najboljšega ameriškega bombaža. — Po trikratnem pranju postane snežno bela. V zalogi pri

A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.

movanjem pred javnost, zlasti pred gorenjske živinorejce, da pokaže uspehe svojega dela in da da tudi pobudo drugim zadrugam, zlasti pa živinorejcem sosednih občin za skupno delo v živinorejskih zadrugah. Živinorejci kranjskega sodnega okraja se vladno vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo prvega zadrugnega premovanja po vojni na Gorenjskem.

IZVOZ.

g Obravnave za izvoz našega vina v Avstrijo. Naša delegacija, ki se pogaja za sklenitev trgovinske pogodbe z Avstrijo na Dunaju, si prizadeva doseči za izvoz naših vin v Avstrijo iste ugodnosti, ki jih imajo italijanska vina. Po dosedanjih vesteh je polno nade, da bo Avstrija pristala v te naše zahteve. In ravno ta država prihaja v prvi vrsti upoštev pri razpečevanju vina v inozemstvo. Upati je tudi na to, da ne bo ostalo samo pri pogodbi na papirju, kakor je bilo pri tozadevni pogodbi s Čehoslovasko, ampak da bodo naši producenti ali vinski trgovci res tudi mogli naše vino izvažati. Sedaj se je tudi v Avstriji začelo živahnije trgovanje z vinom ter se predvsem nakupuje mošt, ki je srednje dobre kakovosti.

LETINA.

g Trgatev na Štajerskem. Večinoma je začela trgatev 15. oktobra, deloma tudi že 12. t. m. Kolikor je mogoče presoditi, bo kakovost odgovarjala lanski, v nekaterih legah bo celo boljša. Tupatam je zadnje deževje povzročilo gnilobo, vendar pa ni veliko škode. O cenah letošnjega pridelka še ni ničesar slišati, na trti se pa tu ne kupčuje. V starih letnikih ni nikake kupčije, ker so zaloge neznatne. V splošnem bode dobrota letošnjih vin enaka lanski ali še boljše, množina bo pa precej zaostajala za ono v minulem letu.

RAZNO.

g Dolžnosti davkoplačevalcev v tem četrtletju. Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo v Ljubljani opozarja davkoplačevalce na njih dolžnosti z ozirom na davke v četrtem četrtletju 1924. Do 20. novembra t. l. morajo vsi posestniki hiš v Sloveniji in Prekmurju vložiti sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih oblastvih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v najem; za v najem neoddana poslopja pa zaznamek prebivalcev takih poslopij. Tiskovine se dobivajo brezplačno pri vseh davčnih uradih. Davek na poslovanje promet za tretje četrtletje morajo plačati do 30. oktobra vsi davčni obvezanci in hkratu predložiti prijavo. Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe. Dne 1. novembra dospo v plačilo vsi direktni davki za četrto četrtletje 1924. Davčni uradi so upravičeni jih prisilno izterjati ako se ne plačajo v štirinajstih dneh po dospelosti in zaračunavati poleg 8 odstotnih zamudnih obresti še za opomin 4 odstotke terjanega zneska. Od dopolnilne prenosne takse v letnem znesku nad 500 Din je plačati tretji obrok od 1. do vštete dne 15. oktobra 1924. Kdor ne položi predpisane vsote v določenem roku, plača poleg redne takse 8 odstotkov obresti in kot kazen še dvakratni znesek nepoložene takse. (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

GOSPODINJA

SPOMIN.

Ves materin, pa tudi pozneje učitelj trud pri poučevanju otroka bi bil zaman, ako bi ne imela otrokova duša čudovite moči, ki slike vnanjih dogodkov shrani in jih, kadar je treba zopet poklicati v zavest in jih takorekoč zopet postaviti pred otroka. Taka spominska slika se imenuje predstava, moč pa spomin. Spomin je v duši nekaka zakladnica, v kateri so razvrščene mnogobrojne predstave, ki na željo zopet lahko stopijo v ospredje. Da se pa olajša spominjanje, je treba spomin vaditi. Četudi je moč spomina pri vsakem otroku drugačna, vendar jo je mogoče prav zelo razviti in utrditi v trajno vajo. Otrokov spomin pospešujemo, če vsako novo stvar, ki jo otrok spozna, zvežemo s staro, ki mu je že od prej znana. Tako ne stoji predstave v otrokovi duši posamič, nego so lepo zvezane druga z drugo, da ni med njimi nobene vrzeli. To je tudi zelo važno za vse otrokovo duševno delo, ki sploh ne sme biti raztrgano in luknjičavo, nego zvezano v lepo celoto, da gre ena stvar iz druge. Pri otroku seveda tega še ni; zato opazujemo ravno pri otrokovem govorjenju, kako skače od ene stvari do druge. Ravno v tem oziru pa potrebuje mnogo vaje, ki je pa seveda tem lažja, čim razumnejši postaja otrok.

Treba pa je otroka tudi vaditi, da pravilno in o pravem času rabi oči in ušesa to je, da pazi. Zato naj le pogosto pripoveduje o tem, kar je videl in slišal. Mati naj ga pa tudi opomni, ako ne pripoveduje točno, na resnične dogodke. Na ta način postane otrokov spomin gotov, točen in zvest. Nikoli naj otrok ne drdra iz glave stvari, ki jih ni razumel, ker se pri tem vadi samo jezik, duševni razvoj pa od tega nima nikake koristi.

g Sadni sejem na velesojmišču v Ljubljani se bo začel dne 18. in bo trajal do vštete 20. t. m. Na njem bo razstavljenih 500 uzorcev najlepših jabolk, hrušek in orehov iz vseh krajev Slovenije, kjer imajo letos dobro sadno letino. Vsi uzorci bodo vloženi v ameriških zabojih po 20 do 25 kg brutto teže. Iz ljubljanske okolice bodo pripeljali sadje na sejem na vozovih. Kdor količkar utegne, naj si ogleda to prireditel, ki bo nudila nekaj povsem novega v sadni trgovini. Videlo se bo marsikaj zanimivega in poučnega za vsakogar, ki ima smisel za napredek v sadjarstvu. Sejem bo odprt vsaki dan od 8. dopoldne do 5. popoldne.

g Trgatev v Dalmaciji. Ker je grozdje vsled ugodnega vremena prej dozorelo, je začela tudi trgatev prej nego druga leta. Kakovost letošnjega dalmatinskega mošta je izborna ter izkazuje 17 do 24 stopinj sladkorja. Nasproti lanski kupčiji je letos prodaja grozdja in vina precej živahna. Na debelo se grozdje prodaja po 1.50 do 2 Din kilogram, a mošt po vrsti grozdja po 200 do 300 Din za hektoliter.

V splošnem se otrok lahko domisli ali spomni na kakšno stvar, posebno na take dogodke, ki so mu posebno ugajali, ne zapomni pa si ne veliko naenkrat in tudi ne vselej natančno. Zato je treba prav posebno paziti na otrokovo pripovedovanje in ga s kratkim vprašanjem spomniti na resničen potek dogodka. Take nepravilne izjave sicer niso laži, vendar otrok, ako ga nihče ne opozori, dobi čisto napačne pojme, ki jih je pozneje mnogo težje popraviti, ker se jih navadno z neko trmo oklene. Odtod je največ tiste otroške odpornosti, za katero rabimo narodni izraz, da »jajce več od puže več«, ki jo pa prav pogosto zakrivi napačna domača vzgoja in nega otrokovih duševnih zmožnosti, za katere se navadno nihče ne briga. Vsaka mati pa se mora zavedati, da je poleg nege telesa tudi njena sveta dolžnost, razvijati tudi otrokove duševne moči.

RAZNO.

Bezgavke so se vaele. V hudem slučaju pokliči zdravnika. Ako pa spoznaš, da je le navadna posledica prehlada, grgraj večkrat z žajbeljevim čajem, jemlji v usta medu z limono ali sam limonov sok, ki je v tem slučaju res izborni. Zelcnica je ravno tako dobra in je znano staro zdravilo za izpiranje grla. Okoli vratu devaj z medom namazano krpo, ko je vroče, zamenjaj z drugo. Za pijačo je jagodji ali lipov čaj z mlekom in medom.

Mazilo za ozeblino, otok in sesedenine. Volovski žolc pusti v mehurju, deni vanj 3 žlice morske soli in 3 žlice orehovega olja, zaveži mehur in obesi ga za 3 dni na sonce, potem spravi mazilo v stekleno posodo in maži z njim ozeblino. Po namazanju natkni na roke ali noge kaj širokega. Za sesedenine namaži krpo z mazilom in naveži.

Čaj za napenjanje. Vrzi v krop žlico kromne, ko je dobro prevrela, deni še malo melise in mete in odstavi; ko je postalo, precedi in izpij. Napenjanje je jako nadležno stanje; ženska, ki ni več mlada, se mora varovati, da ne postane to stanje pri njej kar vsakdanje. Gretenje in trenje je najboljša odpomoč.

Zažbema na pljuča. Vrzi v pol litra kropla ali mesne juhe dve pesti drobnjaka, kuhaj pol ure, odlij in vtepi v ocedek 60 gr sladkorja in 30 gr surovega masla in rumenjaka. To kuhaj še toliko časa, da povre za prst, potem jemlji večkrat po žlički. Trpotčev, rmanov, metin in kuminin čaj so tudi dobri, lahko kuhaš eno teh zelišč ali pa od vseh skupaj vsake malo. Mezga, kuhana iz velikega korena in sladkorja, tudi pomaga. Janež in majaron, namočena v žganju. Pij po žlički.

Kadar ne da dihati, vrzi voska na žerjavico in vdihuj. Prevri dve pesti mete in pest črnega kruha na domačem kislu, zavij in deni toplo na prsa. Ne jej močnatih jedi, kadar te tišči v prsih.

KMETSKO DEKLE

poštena, vajena gospodinjstva, se sprejme proti dobri plači. Ponudbe na upravo pod »Pridna 6334.

Masaryk, Radić in katoličani.

Oba moža, predsednik češke republike Masaryk in Radić, predsednik hrvatske selj. stranke, imata med nami mnogo oboževalcev. Enega se držijo brezverci Žerjavovega kova, za drugim grečo versko brezbržni Prepeluhovi privrženci. Za nas pa je važno, da ne sledimo, kar tiče verskih načel ne enemu, ne drugemu, kajti oba sta sovražno nasprotna katoliški cerkvi.

Masaryk uči glede vere pravzaprav isto, kot učijo novodobni krivoverci protestantje. Njemu je vera samo čustvo. On ne priznava dejanskega (objektivnega) bivanja Boga, torej tudi ne razodetja in ne cerkvene avtoritete. Vrhovna oblast v verskih zadevah mu je zavest, vest, ne pa oblast razodevajočega se Boga ali Cerkve kot od Boga postavljene čuvarice razodetja. Jezus mu je zgolj človek, največji zgled čistega verstva in najvišji verski učitelj. Krščanske resnice so mu samo nadaljevanje pagankega bajeslovja. Katoliško krščanstvo mu je nazadnjaško, suženjsko. Masaryk je najhujši zastopnik svobodomiselnosti. Vedno povdarja važnost verske misli, a v isti sapi vpije, da »zrušimo duhovstvo in cerkev«, da se borimo proti vsaki zvezi med cerkvijo in državo. Tako Masaryk o veri in Cerkvi seveda brez dokazov, ker se ves njegov nauk, po lastni izjavi naslanja samo na versko čustvo, ki ne more imeti neizpodbitne podlage.

Nič drugače pa ne uči o veri tudi Radić. Tudi on se bori proti katoliški veri, a ob istem času nastopa kot najljubejši bojevnik zoper brezverstvo. Katoliška Cerkov mu je nasilnica in protivnica svobode in napredka. Uči, da se morejo verske resnice spreminjati in prilagoditi časovnim potrebam v tem pomenu, da izgubijo svoj prvotni pomen. Vzor so mu tisti ljudje v zgodovini, ki so se z vso silo borili zoper rimske papeže. Ne prizna, da je oblast od Boga, zato napada katoliške duhovnike, pa svetuje tudi pravoslavim, naj zapustijo svoje duhovnike v javnih vprašanjih glede politike. Nekateri hočejo, da je leta 1903 trdil v Beogradu, da bodo Hrvatje naj srečnejši takrat, ko odpadejo od Rima, sam pa pravi, da je ob tej priliki le dejal, da pride čas, ko se bodo morali Hrvatje dvigniti zoper Rim. Sicer poudarja, da je katoličan in začenja svoje govore na ljudstvo s: Hvaljen Jezus, pa samo tedaj, kadar ve, da ima pred seboj verne ljudi, kadar pa je v družbi svobodomiselnih, tedaj je najhujši nasprotnik vere in Cerkve. Pa tudi javno je na zadnjem shodu v Krašiću 28. sept. tako surovo in pobalinsko napadel katoliške škofe, da je tega zmožen le najhujši svobodomislec. Prav kakor Masaryk hoče tudi on, da se iz politike izloči vsak verski vpliv in da se za javno življenje poudarja samo ljubezen in človečanstvo po zgledu čistih tramasov.

Slovenci smo v boju za avtonomijo, ki je v prvi vrsti gospodarska politična zadeva, zvezani z Radićevo stranko, v verskem in kulturnem oziru pa bomo odločni Radićevim.

(Kajle glej v naslednjem stolpcu spodaj.)

LISTEK

Sovraštvo in ljubezen.

(Dalje.)

O, vsi sveiniki! Janček je imel eno marko premalo, namesto eno marko preveč.

»Premalo ima«, je zašepetal nekje neki glas med kmeti, ki so napeto gledali, in začeli so se pritaženo smejati. Janček se je jezno vzpel.

»Kaj? Premalo? Kdo ima premalo?« In zopet se je obrnil k občinskemu zastopniku.

»Drobiža imam vsekakor premalo,« je rekel in pobral naštet znesek. »Ali mi lahko menjate stotak?«

»O, da,« je rekel občinski zastopnik, »to pa že lahko storim. Kje imate stotak?«

Tega Janček ni pričakoval. Bil je strašno v zadregi. Ko so pa kmetje in davčni uradniki izbruhnili v nebrzdano veselost, se je zravnal in zakričal:

»Stotak? Manjka se nam stotakov. Toda moral sem svojega med potjo zgubiti. Kdor ga najde, ga lahko obdrži. Razumete? Ga lahko obdržil! Iskat grem drugega.«

Trudil se je, da bi kolikor mogoče dostojanstveno zopet odšel, kar pa kmetov ni oviralo, da se ne bi gromko zasmejali.

Jezno je stopal Janček preko ceste ter se parkrat ozrl, kot bi kaj iskal. Za vrati je naletel na svojega očeta, ki je držal v roki debel kol.

»Ali so ti kaj naredili?« je zašepetal oskrbnik.

»Pusti me,« je zamrmral Janček in stopil proti sobi. Tam so ga sprejeli z obrazi polnim pričakovanja.

»Osramočeni smo!« je zakričal vrnivši se poslanec in se zgrudil na stol. »Prav do kosti osramočeni! Imel sem marko premalo. Lena mi je dala premalo.«

Oskrbnik je položil svoj kol na mizo, da je odmevalo po sobi. Henrik je zamrmral nekaj o neumnosti, in samo Lena se je smejala.

Tedaj je planil Janček kvišku.

»Lena,« je rekel s hripavim glasom, »ti si storila to nalašč?«

Deklica ga je bliskovito pogledala.

»Misliš, da mogoče ne znam šteti? Misliš, da ne poznam denarja?«

»Lena, to je predrzno; to je — jaz — jaz — to je nesramnost — tega si ne dopustim — ob četrtletju grem proč — boste že videli —.«

»Boste že videli!« je soglašal oskrbnik in odšel za Jančkom iz sobe.

Na tleh je ležala listnica starega Nagliča.

Brat in setra sta bila sama. Tudi Henrik je bil razburjen.

»Zakaj si storila to, Lena? Zakaj si osramotila njega in nas?«

čevi nasprotniki. Zato bomo najodločneje proti vsem Prepeluhovim in »Avtonomistovim« poskusom, da bi se radičevstvo zanašalo v naše kraje, ki ga itak brezversko in divjaško sokolstvo dovolj zastruplja.

Deklica ga je jezno pogledala.

»Od nas nima nihče česa iskati pri ljudeh tam preko. Če nihče ne razume, razumem jaz! Tak osel — prav mu je!«

Z nogo je sunila listnico v stran in je šla ven.

Mladi kmet je gledal za njo. Prvič mu je prišlo na misel, kako malo besede ima pravzaprav na svojem posestvu. Ni bil gospodar. Nihče se ni zmenil za njegovo mnenje, kvečjemu Matija. Vsi so bili gospodarji: Janček, oskrbnik, najbolj pa Lena. Vedno je molčal in imel občutek, da vsi bolje vedo in da jim dolguje še hvaležnost.

Tedaj se je dvignil v njegovi mehki duši upor. Pobral je očetovo listnico in stresel vsebino v svojo denarnico.

Sam bo nesel plačat davke. Da!

Vstopila je Gorčeva Liza.

»Henrik, nekdo mora iti plačat. Zadnji čas je: grem jaz. Meni ne bodo ničesar storili.«

»Ne, Liza, ti ne boš šla. Ti najmanj! Toda ti si pametno dekle!«

Podal ji je roko. Liza je zardela, zakaj Henrik je redkokdaj govoril z njo.

»Kdo pa naj bi šel? Janček neče; prigovarjala sem mu že, toda neče in oskrbnik je grozno jezen.«

»Sam bom šel!«

V tem trenutku je zopet vstopila Lena.

»Sam bom šel!« je ponovil Henrik.

Deklica je pobleдела.

»Ti ne pojdeš!« je rekla z gotovostjo.

»Da, šel bom. Takoj grem!«

»Ti ne pojdeš, pravim!«

Pogledal jo je.

»Lena, gospodar sem jaz. Zapomni si to!«

Stopila je k njemu in mu pogledala v oči. »Henrik, če greš ti tja, pojdem proč!«

»Pojdil!« je rekel ravnodušno.

In s trdim korakom je odšel iz sobe.

Vendar mu je zatrepetala roka, ko se je dotaknil kljuge na Zabukovju. Od otročjih let ni bil v teh prostorih.

Vrata so se odprla.

Par trenutkov ni videl Henrik drugega kot dim.

»Dober večer!«

Nihče ni odgovoril. Vsi so osuplo gledali na mladega gospodarja z Bukovja in Prek, ki je bil že zopet pijan, je strmel nekaj časa vanj, ki je obstal par trenutkov na vratih.

Tedaj je končno nekdo izpregovoril: »Stotak je prišel!«

Bil je brivec, toda samo mladi Repar se je smejal; drugi so molčali.

Henrik je šel skozi sobo do občinske mize.

»Prinesel sem davke,« je rekel in naštel znesek.

Občinski tajnik je potrdil.

»Lahko noč!« je rekel Henrik, vzel davčno knjižico in se obrnil, da bi šel.

Tedaj mu je stopil nekdo nasproti. Bil je stari, sivolasi kmet Prosen. Ponudil mu je roko.

»Gospod Naglič,« je rekel prijazno, »ali hočete malo piti z menoj?«

Henrik je bil ves prestrašen. Neodločno je pogledal na levo in desno po ljudeh in rekel nato: »Ne — zahvalim se vam lepo, gospod Prosen! Lahko noč!«

Naglo mu je stisnil roko in hitro odšel iz sobe.

»Ali ste videli? Kaj ima Prosen od tega! Da bi Naglič s kom pil? Potem bi ne smel biti Naglič! To je bila in bo ostala ošabna druhal!«

In zopet je imel brivec vse na svoji strani.

Zunaj pred hišnimi vrati je naletel Henrik na Prekovo Loto.

Kot pritrtjen je obstal.

Tudi ona ni izpregovorila besede.

Nato sta se plašno pogledala kot dvoje ljudi, ki sta se poznala pred dolgim časom in prideta zopet skupaj ter ne vesta, ali sta prijatelja ali sovražnika.

»Dober večer!« je rekel Henrik in dvignil klobuk. Hotel je iti. Toda premislil se je.

»Gospodična Lota,« je rekel tiho in hlastno, »nekaj — nekaj vam moram še povedati.«

Prenehala je. Čakal je, da bi rekla kako besedico, toda molčala je. Zašel je za njo:

»Vi ste bili nekoč dobri z menoj — saj veste — takrat, ko smo bili še otroci — sedaj je že osem let od tega — toda hotel sem vam povedati, da nisem vrgel šopka na cesto jaz — jaz ne! Gotovo ste bili dolgo časa name zelo jezni.«

Pogledala ga je, zardela in zmajala z glavo ter hitro šla v hišo.

Počasi je korakal Henrik preko ceste. Pri hišnih vratih je obstal in globoko zadihal. Pogledal je proti Zabukovju. Za razsvetljenimi okni je vladal divji šum. Bilo mu je zelo ugodno.

Da ji je lahko to povedal, ga je osrečilo. Vsa ta leta ga je to mučilo.

Krasna deklica je postala. Šele danes je to videl. Tako zrela in tako lep!

Zakaj mu je srce tako močno bilo?

Vedno je še gledal proti mestu, kjer je stal z njo. Nobene besede ni rekla, samo pogledala ga je in nato zbežala.

V gorenji sobi na Zabukovju je postalo svetlo. Henrik je pogledal.

K oknu je prišla neka postava.

Bila je Lota!

Naslonila se je na šipe in gledala proti Bukovju.

O, kako mu je bilo srce! Opazoval je njeno temno senco in se ni mogel geniti.

In ona ga je zagledala, stoječega spodaj v mesečini.

Prestrašena se je prišla za čelo. Kmalu na to je šla od okna proč in luč je ugasnila.

Tiho je stal Henrik še nekaj časa, nato pa je šel.

(Dalje.)

Največja izbira

vsakovrstnega sukna in hlačevine za moške obleke
A. & E. SKABERNE — Ljubljana, Mestni trg 10.
Njivo ali travnik. Če ne boš podpisal, ne dobiš
3

OD DANES IN VČERA

ZGODOVINSKE ANEKDOTE.

Tretji zvezek Šarabonovih Zgodovinskih anekdot je izšel. Omisljajo naj si ga vsi naši učitelji, predavatelji, kupijo naj ga knjižnice, prosvetna društva, kupijo naj ga zasebniki. Anekdota poživljuje vsako predavanje, vsak govor, ona ti je najzvestejši tovariš! Pa ne samo te vrstice brati, tudi kupiti!

MODERNI ROBINSON.

Povest o Robinsonu in njegovemu prijatelju Petku poznamo vsi. Nekaj podobnega enkrat naj bomo našli pri Velikega ali Tihega morja (med Azijo in Ameriko) so našli Angleža, ki je živel tam od leta 1914. naprej čisto kot Robinson. Hranil se je z ribami in koreninami, oblačil se je v skorje in listje, prav tako kakor njegov vzor. Mirno in tiho je živel, se ni brigal ne za politiko in ne za borzo, ne za aeroplane in ne za avtomobile. Seveda ni o svetovni vojski še nič vedel. Nekoč pa priplava k otočku steklenica. Odprl jo je in je dobil notri avstralski časopis. Med drugimi novicami je bral tudi poročilo o odkritju spomenika na čast padlim vojakom v Dardanelah. Ti vojski so bili Avstranci. »Kaj pa imajo Avstranci opraviti v bližini glavnega turškega mesta?« si je mislil. Mimoidoča ladja ga je vzela na krov, in tam je zvedel vse, kar se je med tem časom zgodilo, od 1914 do 1924. Šel je na Angleško domov. A sedanji svet se mu nič več ne dopade in bi šel prav rad nazaj na svoj otoček. Samo nekaj ga skrbi: ponudilo bi se mu na tisoče Petkov, da ga spremlja tja in uidejo vsem skrbem naših dni; vseh pa ne more vzeti s seboj.

PODALJSANJE ŽIVLJENJA.

Slavnemu ruskemu zdravniku dr. Voronovu se je v zadnjih časih posrečilo marsikaj, na kar si prej niti misliti niso upali. Prepričan je, da bo kmalu dobil sredstvo za podaljšanje življenja. Pri živalih se mu je to že parkrat posrečilo, sedaj bo poskusil še z ljudmi. Da bi nam mogel vsaj še skrbni odvzeti, kako bi mu bili hvaležni.

OSLI!

V Novem Yorku v Ameriki je plaval neki par 52 ur in 11 minut kar skozi. Ženska je shujšala med plesom za deset kil in pol. Po plesu je imela noge vse otekline, zdelana je bila pa tako, da so jo morali prepeljati v bolnišnico. Sicer pa za debeluharje to še ni tako zanič.

MRZLI LETI 1925 in 1926.

Učenjak Browne je prišel na to, da bo leto 1925 še bolj mrzlo kakor je bilo letošnje leto, leto 1926 pa še bolj kakor leta 1925. Svoje mnenje tudi prav dobro utemeljuje. Da bi se vsaj zmotil! Saj smo imeli že letos preveč vlage in mraza.

HLAPEC ki je vaje vsega poljskega dela, se sprejme na kmetiji na Gorenjskem. — Vprašati je pri: ROK PESELJ. Selo-Moste pri Ljubljani. 6292

Zahvala

za izraženo sočasje ob smrti naše drage mame, svakinje, tete, gospe

Terezije Rosina

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo na njeni zadnji poti izrekamo vsem prav priščrno zahvalo.

Prhovec-Medija-Izlake, 12. oktobra 1924.

Žalujolci ostali.

ALI STE ŽE POSKUSILI

kupiti v trgovini MIH. LAPUH, v Skofji Loki, Spodnji trg? Velika zaloga manufaktur, blaga, volnenih jopic, moških srajc, sukna za površnike (zimске rekelce) od 80 Din dalje.

Solidna postrežba! Cene konkurenčne!

Učenka se sprejme v trgovino mešanega blaga na deželi, katera bi pomagala pri gospodinjstvu. Vešča v kuhinji ali šivanju ima prednost. Naslov pri upravi »Domoljuba« pod številko 6388.

ŽENITNA PONUDBA.

Mladenci 23 let, izučen strojni ključavničar, želi v svrhu poroke znanja z gospodično, ki ima nekaj denarja in veselje do gospodinjstva. — Le resne ponudbe s sliko na upravo »Domoljuba« pod »LEPA BODOČNOST« štev. 6385.

NAJBOLJŠA

GONILNA JERMENA

znamke »SPECIAL«, ki so zelo trpežna in vztrajna ter se ne iztegnejo, nudi po tovarni cenah trdka

ČADEŽ & BRCAR

LJUBLJANA, KOLODVORSKA UL. 35.

ŠKODLJIVCE na sadnem drevju morate zatirati posebno jeseni in spomladi. Zato je najboljši:

»ARBORIN«

ki ga razpošilja »CHEMOTECNA« d. z o. z. LJUBLJANA, Mestni trg št. 10. — Tam dobite tudi CEPILNI VOSEK in RAZKUŽEVALNA SREDSTVA za živali, hleve itd. 6255

DOUBL za površne suknje

v krasni izbiri, najnovejše blago za JESENSKE OBLEKE, za moške in ženske od Din 70.— dalje. VOLNENE JOPICE, dolge in kratke v vseh modnih barvah, od Din 55.— dalje. Flanelaste RJUHE klotaste in cagaste KOVTRJE, od Din 200.— dalje, cvilnih, platno, kontenina bela in temna, najboljše vrste od Din 14—21; predpasniki, obleke za dečke in deklice, zimsko triko-perilo, otroške skoke, nogavice, volnene rute in šerpe, pletke, velike ogrinjale, volnene in svilene rute in šerpe, vseh vrst BARHENTA in FLANEL kupite CENEJE kot POVSOD DRUGJE! — Se priporoča trdka

F. I. Goričar, »Pri Ivanki«

LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29.

Mirska posojilnica r. z. o. z.

Ljubljana, Kralja Petra trg 8

obrestuje hranilne vloge po 8%.

Večje in stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge znaša čez Din 1.000.000.—. Popolnoma varno založen denar!

Nosite Berson gumi pete in podplate

S tem si prištedite mnogo denarja in očuvate
Vašo obutev. BERSON gumi pete in podplate
so trpežnejši kakor usnje.

ISČE SE MLADA

kmetska služkinja - začetnica

za splošna hišna dela k stari lastnici. Ista bode pod
dobrim nadzorstvom, mora pa biti zanesljiva in po-
štena. — Ponudbe na **MARIJA AGNOLA**, posest-
nica in gostilničarka, **GLINCE št. 33** pri Ljubljani.

Blago za moške in ženske
obleke, perilo i. t. d.
ter čevlje in druge
potrebščine nabavite najugodnejše iz

veletrgovine F. NOVAK

LJUBLJANA 97, Kongresni trg 15

Specialni oddelek za krojače.

Zahtevajte cenike in vzorce!

Popolnoma varno naložite denar v

**Ljubljansko
posojilnico**

I. Z. Z. O. Z.

ki posluje v novopreurejenih pro-
storih v Ljubljani: **Mestni trg 6.**

Vloge na hranilne knjižice in takoči račun
obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje
tako brez odpovedi. Vloge z odpovednim
rokom obrestuje po dogovoru.

NAJVIŠJE ODLIKOVANJE,
zlata kolajna, se je priznala tvrdki

»češke Müller tvornice«

zadruga z o. z., tvornica šivalnih strojev v Bünau-
burgu, Češkoslovaška — za njene prvovrstne izdelke
na razstavi za kulturo in gospodarstvo v Aussigu
l. 1924. — Tvrdka izdeluje, kakor znano, svetovno
znane ŠIVALNE STROJE pod znamko »VERITAS«.
Glavno zastopstvo za Slovenijo: **IVAN JAX** in Sin,
veletrgovina s šivalnimi, pisal. in pletil. stroji ter
kolesi, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Kočete napraviti veselje sebi in misijonom?

Mi rečemo namenoma v prvi vrsti sebi,
ker kdor more osem dinarjev pogrešati ter
jih prinese ali pošlje Družbi sv. Petra Kla-
verja v Ljubljano, Miklošičeva cesta št. 3,
dobi za to

lep koledar za „sveto leto 1925“,

z zanimivimi pripovedkami in slikami iz mi-
sijonov črne Afrike, kjer žive še ljudožrci in
prodajajo stariši svoje otroke.

Nadalje dobite ljubki „Misijonski kole-
darček za mladino“, s katerim morete otroško
srce nadvse razveseliti. K sklepu pa podpirate
s tem prispevkom tudi misijone, eno najboljših
del, katero Gospod Bog, kot vemo iz vsak-
danje skušnje, ne pusti nepoplačano.

SLUŽBA ORGANISTA in CERKVENIKA

se razpisuje. Nastop takoj. Zupni urad **PODGRAD**,
p. Novo mesto. 6342

PEKOVSKI VAJENEC

se sprejme z vso oskrbo, pri **HINKO ŠASELJ**,
pekarija, **MOKRONOG**.

UČENEC poštenih starišev se želi učiti
SEDLARSKÉ OBRTI pri kršč.
mojstru. Naslov: **Hel. Meden, Begunje** pri Cirknici.

PRODAM MLIN

na 4 pare kamnov in stope, vse v dobrem stanju. —
FRANC MAKSE, Zalog št. 16, **Novomesto**.

HLAPEC se sprejme takoj, kateri mora biti
trezen in vaje pri konjih; dobra
plača in hrana. Osebo se je predstaviti do 15. t. m.
pri **tvrdki IGN. ANDRAŠIČ, KRANJ**.

Sprejemem kovaškega **VAJENCA**, krepkega
in zdravega iz dobre kršč. hiše,
in **POMOCNIKA**. — **Anton Pogorelec**, izdelovalec
plugov in motik, **STRUGE, Dolenjsko**. 6384

UČENCA za mesarsko obrt

sprejme **JOŽEF JESIĆ**, mesar — **Medvode**. 6029

Išče se pošten in priden hlapec

(tudi starejši); plača in oskrba dobra. Ponudbe na
upravo »Domoljuba« pod številko **6321**.

FR. BLATNIK — Lukovica

v lastni hiši — poleg mesarja.

Priporoča svojo **VELIKO** zalogo raznovrstnega

zimskega blaga

za **MOŠKE** in **ŽENSKÉ** kakor tudi prvovrstnega
USNJA po zelo znižanih cenah.

Vajenca poštenih starišev, z dobrimi spriče-
vali, ki ima veselje do **PEKOVSKÉ**
OBRTI, sprejem takoj. Vsa oskrba v hiši. Naslov
mojstra pove uprava »Domoljuba« pod št. **6102**.

Brinje lepo rdeče, ter **štedilnik** proda
veliki železni
J. CVEK v **Kamniku**. 6198

»AGRARNI BIRO«

dipl. agr. **A. JAMNIK**, Ljubljana, **Selenburgova**
ulica št. 7, I. nadstropje (nasproti glavne pošte).
Strokovni nasveti, preskrbovanje vseh vrst kmetij,
potrebščin, pomoč in posredovanje pri vnovčevanju.
— Turbine na veter, brzoparilne naprave, motorji,
žitočistilni in drugi stroji, priprave za varno in lahko
nakladanje sodov, gnojila, kemikalije, sredstva za
osušitev kleti in stanovanj itd. — Vprašanjem za
strokovne odgovore je priložiti 2 Din (8 lir); kdor
želi potom »Agrarnega biroja« kaj kupiti, naj vpra-
šanje priloži za odgovor 2 Din.

Suhe GOBE in FIŽOL

kupujemo. Ponudite nam blago ali pa
pišite za cene. — **SEVER & KOMP.**,
Ljubljana, **Wolfova ulica 12**. 5696

Najboljše se kupi brez dvoma

„PRI NIZKI CENI“

Ign. Žargl, Ljubljana Sv. Petra c. 3

nudi cenj. odjemalcem razno dam-
sko, moško in otroško perilo in ve-
lika zaloga raznih zimskih potreb-
ščin ter velika izbira za krojače in
šivlje.

CROBATH

Franc d. z. o. z. Bzani

Ustanovljena l. 1883
Na debelo! — Na
drobno! — Domača
industrija domačih
čevljev iz razne a
blaga. — Ceniki na
razpoto.

anulturno
blago vse vrste
v lepi izteri.

Kupim suhe GOBE

po NAJVIŠJI ceni in vsako množino. — Ponudbe
z navedbo cene z vzorcem na
IVAN SEVER — VELENJE

KUPIMO

vsako množino bukovih DRV,
bukovega OGLJA, tesanega
in rezanega LESA ter plačamo
najvišje dnevne cene. Ponudbe na: PROMETNA
D. D., — Ljubljana — Krekov trg št. 10.

Najboljši šivalni stroji in kolesa

Gritzner

za rodbinsko in obrtno
rabo vedno v zalogi

edino pri Josip Petelin

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.
Isotam potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in sedlarje
Galerija in vse drobno blago.

Kamnoseška industrija ALOJZIJ VODNIK LJUBLJANA

Stalna zaloga preko 500 nagrobnih spomenikov
vseh vrst, po vseh cenah. Marmorne plošče za
pohištvo, kopalnice in trgovine, mesnice itd.
Cerkvena in stavbna dela

Od strokovnjakov je priznано, da je SPLITSKI

cement znamka »Salona«

NAJBOLEŠI! Tovarna daje za istega polno ga-
rancijo. — Dobite ga po najnižji ceni pri

J. MENART, trgovec, Domžale.

Priporoča se tvrdka

R. MIKLAUC, Ljubljana

Lingarjeva ul. • Medna ul. • Pred Skolijo

pri nakupu

suknenega in modnega
blaga za moške obleke.

Zahtevajte cenik ali vzorčno knjigo.

Najboljši — najcenejši
šivalni stroji

EXCELLA

za rodbinsko, čevljarstvo in krojaško obrt.

Oglejte si zalogo pri št.

J. GOREC

LJUBLJANA

Palača Ljubljanske Kreditne banke.

MERAKL

barve, črnila, lake, kiti, emalle,
čopče in zamašeno čisti lincez
najboljše kakovosti nudi

MEDIĆ-ZANKL

Maribor Ljubljana Novi Sad
podružnica centrala skladišče

Tovarno

Ljubljana — Medvode.

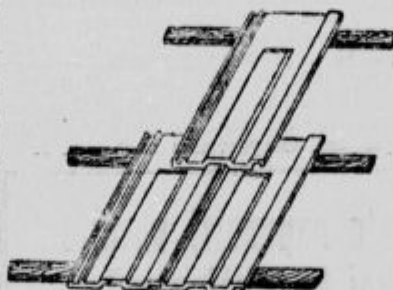
„SALONIT“

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in
barvah. Dolgoletno jamstvo jamči za izbor-
no kakovost. „Salonit“ je za pokrivanje
streh in izoliranje sten proti vlagi najbolj-
ši material sedanosti, kateri se uporablja
široko cele Evrope.

Proračune, cenike, kataloge in navodila po-
šilja brezplačno:

„SPLIT“

d. d. za cement Portland, Ljubljana.
Zastopniki se sprejmejo.

Najcenejša strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
MIKLOŠIČEVA CESTA 13

preko VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu
nudi v poljubni množini, takoj dobavno, najboljša
proizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema za
rezama, kakor tudi bobrovec (biber) in

zidno opeko

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57 in 470.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzjav.: Gospobanka.

Račun poštnege čekovnega urada za Slovenijo
št. 11.545

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Račun poštnege čekovnega urada v Zagrebu
št. 39.080

Podružnice: Celje, Djakovo, Maribor, Novi Sad, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled.

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—, vloge nad K 600,000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jelekne shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najbolje
tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne transakcije pod najugodnejšimi pogoji

Amerikanski oddelk: Direktna zveza z ameriškimi bankami. — Urejevanje ameriških zapuščin.

Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.